

zo sport Nederland

Belangrijkste trends en ontwikkelingen
in sportdeelname 2023

voorwoord

Met spanning keken we uit naar de sportdeelnamecijfers over het jaar 2023; zou de verstrekkende impact van de coronaperiode inmiddels daadwerkelijk verdwenen zijn? Gelukkig kunnen we concluderen dat het herstel heeft doorgezet. Veel mensen hebben de weg terug gevonden naar de sporthal, tennisclub of het fitnesscentrum. En dat is heel mooi nieuws. Ook blijken verenigingen hun aantrekkingskracht in algemene zin te versterken: het aantal leden- zowel volwassenen als jeugd - van de binnensporten is het afgelopen jaar gegroeid. Mooie voorbeelden zijn basketbal, zwemmen en klim- en bergsport. De buitensporten toonden in 2022 nog een daling in ledental, maar in het afgelopen jaar kwam ook daar herstel en groei. Voetbal, tennis en hockey doen het goed.

Mooi dus, dat de sportdeelname in ons land langzaam terugkeert naar het niveau van voor corona. Maar er is wel een ander fenomeen dat we signaleren en dat absoluut de aandacht verdient. En dat betreft het achterblijven van bepaalde groepen. Inkomens- en opleidingsverschillen blijven we helaas terug zien in de sportdeelnamecijfers.

Eén groep valt daarbij speciaal op en dat zijn de meiden van 13 tot 18 jaar. Terwijl jongens van deze leeftijd méér zijn gaan sporten in 2023, zien we bij de meiden in deze leeftijdsgroep een afname.

Voor NOC*NSF is kansengelijkheid door sport en in de sport belangrijk. We gunnen iedereen het positieve effect - fysiek en mentaal -, de verbinding met anderen en bovenal het gedeelde plezier in sport. Daarom zullen we ook deze cijfers en de gedetailleerde data erachter verder onderzoeken en benutten bij het realiseren van onze ambities, de Sportagenda 2032, in ons beleid en het dagelijks werk.

Marc van den Tweel

Algemeen directeur NOC*NSF

validatie van gegevens

Sporters

De sporters in deze rapportage zijn gemeten door middel van de NOC*NSF Sportdeelname Index (SDI). Sinds 2013 wordt de sportdeelname maandelijks gemeten onder inwoners in Nederland van 5 tot en met 80 jaar. De SDI is gebaseerd op de Richtlijnen voor Sportdeelname Onderzoek (RSO). Sporters zijn mensen die gedurende één maand of langer vier keer of vaker hebben gesport. De woordelijke afwijking van de RSO is dat in deze rapportage de term sporters wordt gebruikt voor wekelijkse sporters (vier keer per maand of vaker) in plaats van maandelijks sporters (minimaal één keer per maand), zoals beschreven in de RSO.

Leden & lidmaatschappen

De ledencijfers in deze rapportage zijn aangeleverd door de sportbonden die zijn aangesloten bij NOC*NSF. Jaarlijks leveren de sportbonden data aan over hun leden. Deze wordt verwerkt in het Kennis Informatie Systeem Sport (KISS). Leden zijn niet alleen actieve sporters, maar bijvoorbeeld ook bestuursleden, scheidsrechters en trainers die zelf niet altijd actief sporten. De ledenaantallen zijn daardoor niet gelijk aan de aantallen (wekelijkse) sporters.

Er is daarnaast een verschil tussen leden en lidmaatschappen. Een lid is één uniek persoon. Een lid bij een sportbond kan echter meerdere

lidmaatschappen hebben. Zo kan een lid een lidmaatschap als speler en als trainer hebben. Lidmaatschappen zijn hierdoor geen unieke personen.

De ledencijfers van de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie en Gehandicaptensport Nederland zijn in deze rapportage alleen meegenomen in het totaaloverzicht op pagina 9. In alle verdere uitsplitsingen in dit rapport zijn deze ledencijfers niet meegenomen. De ledencijfers van deze sportbonden zijn gevoelige gegevens, die niet openbaar worden gepubliceerd.

validatie van gegevens

Definitie lidmaatschap aangescherpt

In 2023 is de definitie van een lidmaatschap aangescherpt. Een persoon wordt opgenomen in de ledenrapportage van NOC*NSF als er sprake is van (schuingedrukte passages zijn aangescherpt):

- Een minimale afdracht van €10,- per lid van de bond (was €5,-) en het lidmaatschap is bewust aangegaan
- *Er sprake is van een doorlopend lidmaatschap tot wederopzegging (het aangaan van het lidmaatschap en opzeggen van het lidmaatschap zijn twee verschillende momenten)*

Dit betekent onder andere dat daglidmaatschappen niet meer worden meegenomen in de ledenrapportage.

Sportclubs

Dit rapport bevat data over sportclubs. De data over het aantal sportclubs (op pagina 50 en 51) zijn afkomstig uit de KISS-aanlevering van sportbonden. Het gaat hier dus om het aantal bij sportbonden aangesloten sportclubs. De kwantitatieve data in hoofdstuk 4 zijn afkomstig uit de NOC*NSF verenigingsmonitor die in het seizoen 2022-2023 is uitgezet door 9 verschillende sportbonden en waar 703 sportclubs op hebben gereageerd. Deze groep van 703 sportclubs is niet groot genoeg om representatief te zijn voor alle sportclubs in Nederland. Desondanks geven ze door hun diversiteit (in grootte en geografische spreiding) een mooie doorkijk.

Leeftijdscategorieën

In het rapport worden een aantal keer leeftijdscategorieën benoemd.

De benamingen betekenen het volgende:

- Jeugd: leeftijd 5 tot en met 18 jaar
- Jongere jeugd: leeftijd 5 tot en met 12 jaar
- Jongeren: leeftijd 13 tot en met 18 jaar
- Volwassenen: leeftijd 19 tot en met 80 jaar

validatie van gegevens

Opleidingsniveau

In het rapport wordt een aantal keer verwezen naar iemands opleidingsniveau. De volgende benamingen worden hiervoor gebruikt:

- Lager opgeleid
- Middelbaar opgeleid
- Hoger opgeleid

In het kader van sportdeelname is opleidingsniveau een onderscheidend kenmerk. Met deze benamingen wordt daarmee de lijn van het CBS voor het duiden van opleidingsniveau gevolgd. Bij het opleidingsniveau worden alleen respondenten van 19 jaar of ouder meegenomen.

Vergelijking met eerdere jaren

De afgelopen jaren zijn een aantal nieuwe sportbonden lid geworden van NOC*NSF, waardoor de ledengegevens over eerdere jaren van deze sportbonden ontbreken. Als dit zo is, dan wordt hiernaar verwezen in de tekst. Daarnaast zijn er vanuit de RSO een aantal sporten veranderd of bijgekomen in de periode 2013 - 2023. Zo is bijvoorbeeld de categorie fitness door toenemende populariteit opgedeeld in: fitness individueel (binnen), fitness in een groep (binnen) en fitness (buiten). Wanneer daar sprake van is, wordt hiernaar verwezen in de tekst. Vanaf 2021 wordt er tevens anders gerapporteerd over sportdeelname en opleidingsniveau. In eerdere

rapportages zijn personen van alle leeftijden meegenomen in de uitsplitsing 'opleidingsniveau'. Kinderen zijn hierbij in de categorie 'lager opgeleid' ingedeeld. Vanaf de rapportage over 2021 zijn alleen personen van 19 jaar en ouder meegenomen bij de uitsplitsing op opleidingsniveau. De data in dit rapport kunnen daardoor verschillen van de data uit de rapporten over 2020 en eerder.

Daarnaast zijn de opleidingsdata over 2021 opnieuw gewogen, om gelijk te lopen met de internationale definities rondom opleidingsniveau. Hierdoor zijn in het rapport minimale percentuele verschillen ontstaan ten opzichte van de data uit het 2021 rapport. Dit heeft geen invloed gehad op de trends.

validatie van gegevens

Binnen- en buitensporten

Als laatste is de definitie van een binnen- en buitensporter in 2022 veranderd ten opzichte van eerdere jaren. Mensen die wekelijks binnensporten worden als binnensporter gerekend. Mensen die wekelijks buiten sporten worden als buitensporter gerekend. Mensen die zowel wekelijks binnen- als buitensporten worden voor beide categorieën meegerekend. Eerder werden personen die wekelijks sporten, waarvan maar één keer per maand binnen, ook als binnensporter gerekend. Dit is vanaf 2022 dus niet meer het geval. De percentages en absolute getallen over binnen- en buitensporters wijken daarmee af van eerdere rapportages, de trends zijn echter vergelijkbaar.

Databronnen

De belangrijkste onderliggende databronnen voor dit rapport zijn de leden- en lidmaatschapscijfers van sportbonden aangesloten bij NOC*NSF, de maandelijkse Sportdeelname Index uitgevoerd door Verian in opdracht van NOC*NSF en de NOC*NSF verenigingsmonitor. Het rapport dient als bron van informatie voor en over de hele sportbranche van Nederland. Het toont de ontwikkeling van het aantal actieve sporters, de ontwikkeling van leden en lidmaatschappen van de sportbonden, aangesloten bij NOC*NSF en het geeft een inzicht in de verenigingen.

Meer informatie

Voor meer informatie over deze rapportage, of over de NOC*NSF dienstverlening voor sportbonden en gemeenten rondom sportdeelname- en onderzoek (o.a. de Sportdeelname Index en Kennis Informatie Systeem Sport (KISS)), neem contact op met NOC*NSF via KISS@nocnsf.nl

inhoud

Voorwoord	2	2.9.5 Veel volwassenen sporten voor behoud/ verbeteren gezondheid	30
Validatie van gegevens	3	2.10 Niet-sporters	29
1. Stand van het land	8	2.10.1 Het percentage niet-sporters in de afgelopen jaren	31
1.1 Sporters en leden in de 12 provincies	9	2.10.2 Percentage niet-sporters naar opleidingsniveau en stedelijkheid	32
2. Sportdeelname en sportfrequentie	10	2.10.3 Een derde van de niet-sporters wil wel gaan sporten	33
2.1 Overzicht sportdeelname en sportfrequentie 2017-2023	11	2.10.4 Barrières om te gaan sporten van niet sportende	34
2.2 Sportdeelname en sportfrequentie per provincie	12	2.10.5 Barrières niet-sportende jongeren (13 t/m 18 jaar) per geslacht	35
2.2.1 Provincie Utrecht hoogste wekelijkse sportdeelname in 2023	12	3. Lidmaatschappen en ledenaantallen	36
2.3 Voor het derde jaar op rij daalt de sportfrequentie bij vrouwen	13	3.1 Landelijke leden- en lidmaatschapscijfers 2019 - 2023	37
2.4 Sportdeelname en sportfrequentie per leeftijdscategorie	14	3.2 Leden- en lidmaatschapscijfers per provincie	38
2.4.1 De maandelijkse sportfrequentie van de jeugd stijgt	14	3.3 Leden- en lidmaatschapscijfers per geslacht	39
2.4.2 Sportdeelname en frequentie onder jongeren stijgen licht	15	3.4 Leden- en lidmaatschapscijfers per leeftijdscategorie	40
2.4.3 Daling in de sportdeelname en de sportfrequentie bij meiden	16	3.4.1 Aantal leden bij de jeugd stijgt	40
2.5 Sportdeelname binnen- en buitensport	17	3.4.2 Aantal leden bij de volwassenen stijgt licht	41
2.5.1 Sportdeelname binnensport voor volwassenen en jeugd	17	3.5 Ledenaantallen per sportbond	42
2.5.2 Sportdeelname buitensport voor volwassenen	18	3.6 Verschillen tussen binnen- en buitensporten	43
2.6 Sportdeelname volwassenen per opleidingsniveau	19	3.7 Top 10 sportbonden	44
2.7 Top 10 meest beoefende sporten	20	3.7.1 KNVB de sportbond met de meeste leden in 2023	44
2.7.1 Fitness individueel (binnen) meest beoefende sport in 2023	20	3.7.2 Top 10 sportbonden jongens	45
2.7.2 Top 10 sporten blijven onveranderd	21	3.7.3 Top 10 sportbonden meiden	46
2.7.3 Top 10 meest beoefende sporten voor de jeugd	22	3.7.4 Top 10 sportbonden mannen	47
2.7.4 Top 10 meest beoefende sporten voor volwassenen	23	3.7.5 Top 10 sportbonden vrouwen	48
2.8 Manier van sporten	24	4. Verenigingen	49
2.8.1 Alleen en niet-georganiseerd sporten blijft het meest populair	24	4.1 Aantal verenigingen	50
2.8.2 Jeugd sport vaak bij de sportvereniging	25	4.2 Vrijwilligers bij de sportclub	51
2.9 Sportplezier	26	4.3 Betaalde krachten bij de sportclub	52
2.9.1 Samen sporten scoort het best	26	4.4 Sportclub en samenwerkingen	53
2.9.2 Actieve sporters hebben het meeste sportplezier	27	4.5 De belangrijkste beleidsterreinen en thema's	54
2.9.3 Ontwikkeling sportplezier per organisatievorm in de afgelopen jaren	28	5. Bijlagen	55
2.9.4 Jeugd vindt het vooral belangrijk dat het sporten leuk is	29		

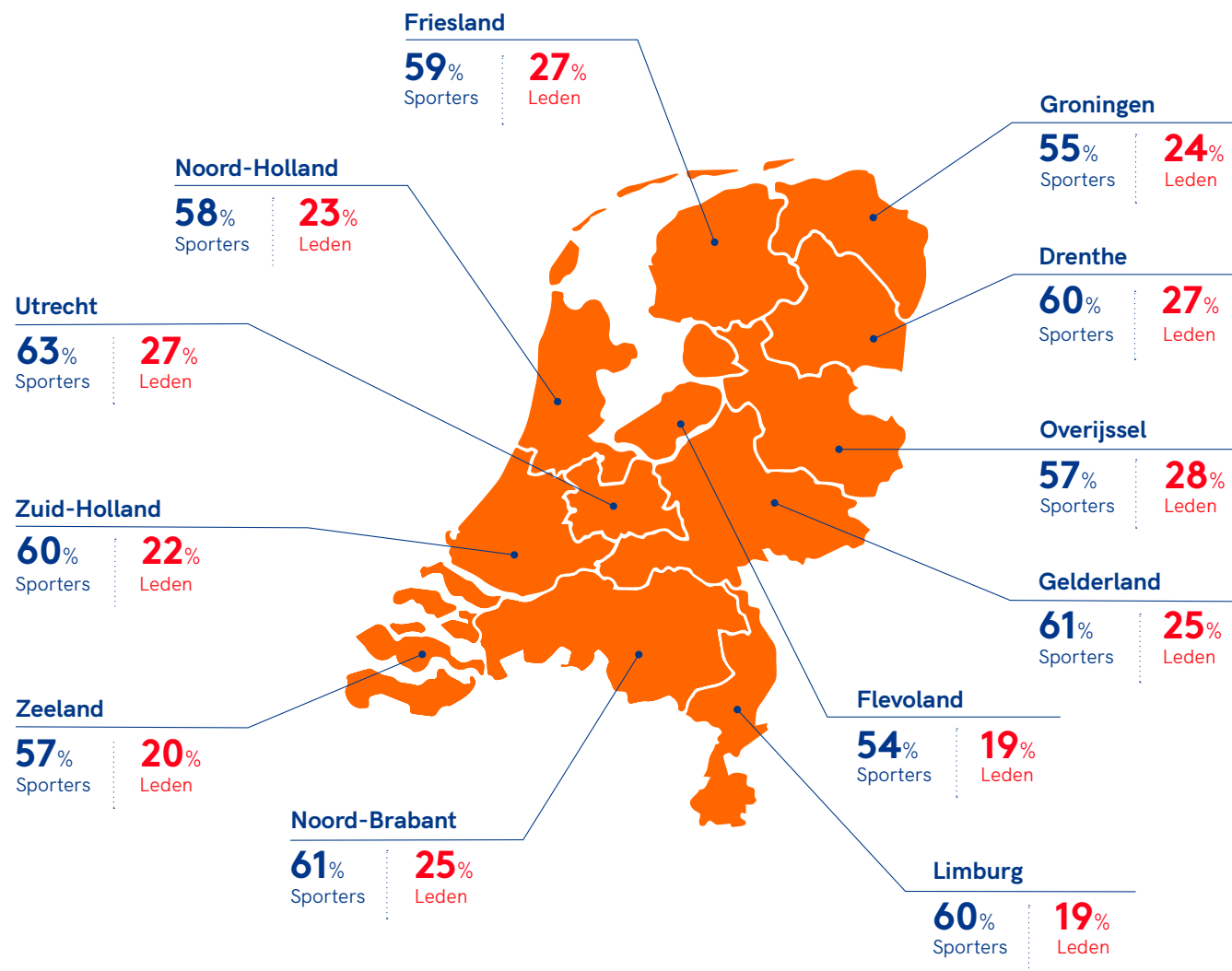

1. stand van het land

1.1 Sporters en leden in de 12 provincies

Landelijke data:

9,6 mln

wekelijkse sporters

11,1 mln

maandelijkse sporters

4,3 mln

leden

5,2 mln

lidmaatschappen

21.900

verenigingen

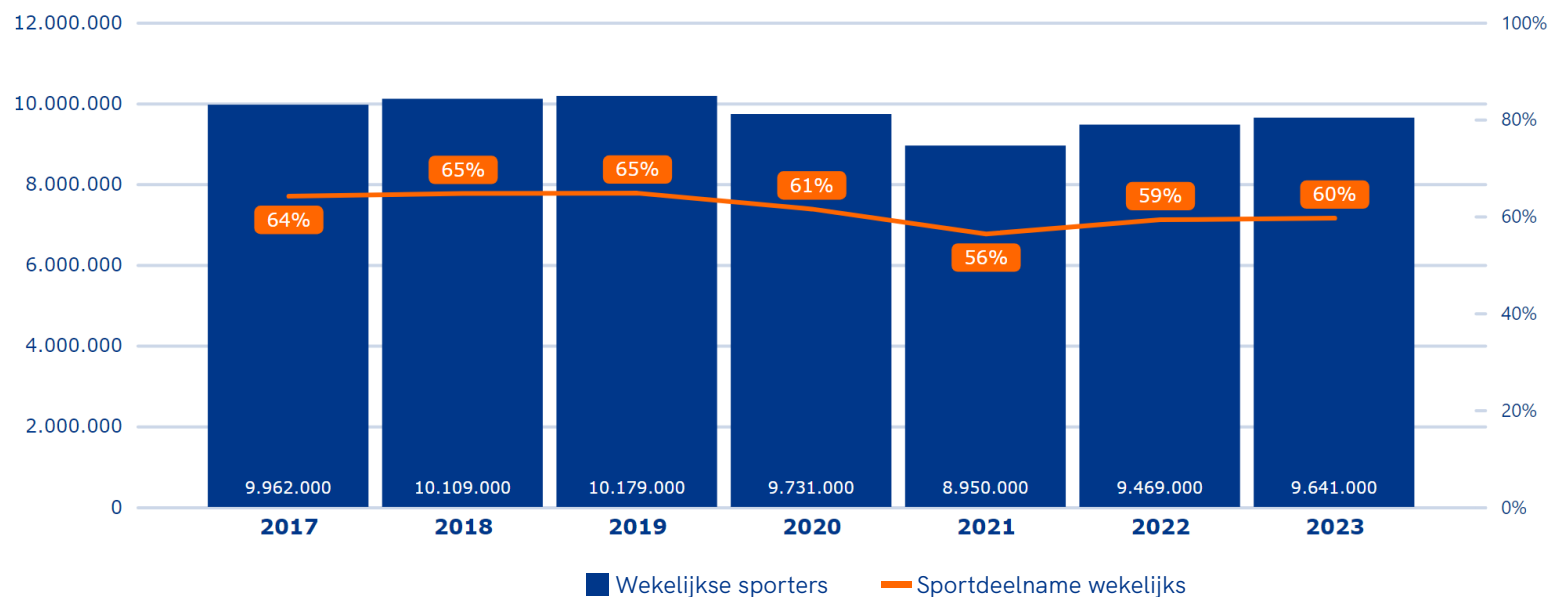
77

sportbonden

2. sportdeelname en sportfrequentie

2.1 Overzicht sportdeelname en sportfrequentie 2017-2023

Maandelijks sportfrequentie: het aantal keer dat er gemiddeld in een maand gesport wordt

Jaar	Sportfrequentie
2018	9,1
2019	9,0
2020	9,6
2021	8,3
2022	8,1
2023	8,0

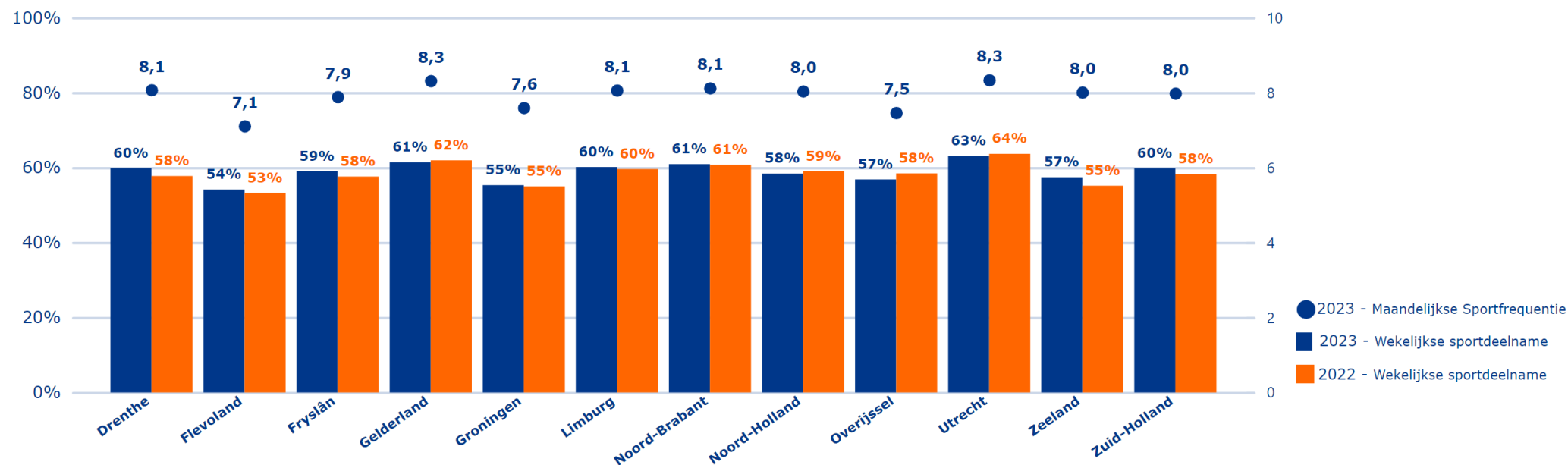

Bevindingen

- Het aantal inwoners in Nederland dat wekelijks sport nam in 2023 toe met ongeveer 200.000 sporters ten opzichte van 2022. Het herstel van de daling in de twee coronajaren 2020 en 2021 lijkt hiermee definitief te zijn ingezet. Het gat ten opzichte van het laatste pre-coronajaar (2019) is teruggebracht tot ongeveer 500.000 wekelijkse sporters.
- De daling van het gemiddeld aantal keren dat de sporters per maand hebben gesport is met 8,0 keer per maand in 2023 iets gedaald ten opzichte van 2022 (8,1 keer per maand). Deze daling komt met name door een daling van de sportfrequentie van vrouwen in 2023.
- Het Sportdeelname -percentage geeft het aandeel weer van de inwoners van Nederland dat minimaal 4 keer in een maand gesport heeft.

2.2 Sportdeelname en sportfrequentie per provincie

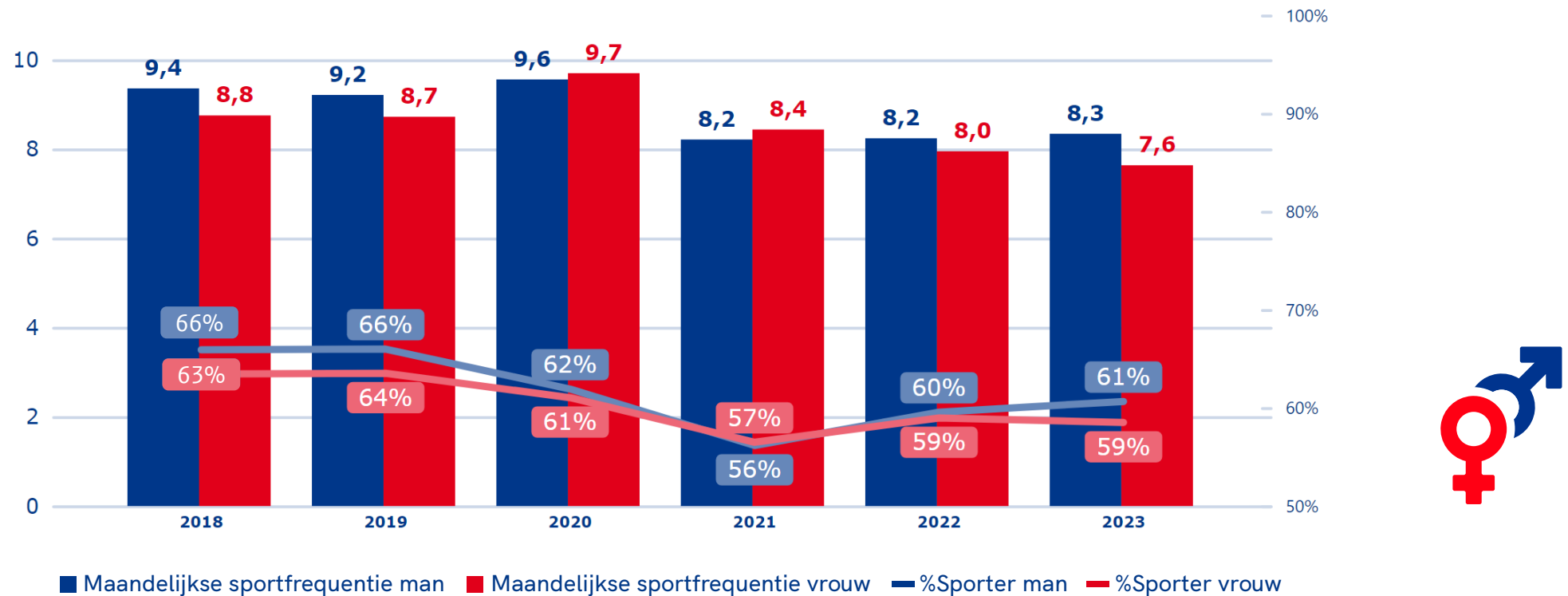
2.2.1 Provincie Utrecht hoogste wekelijkse sportdeelname in 2023

Bevindingen

- In de provincies Gelderland, Noord-Holland, Overijssel en Utrecht nam de wekelijkse sportdeelname in 2023 toe. In al deze provincies steeg de wekelijkse sportdeelname met 1%-punt. In de provincies Drenthe, Zeeland en Zuid-Holland daalde de wekelijkse sportdeelname in 2023 met 2%-punt ten opzichte van 2022.
- Ook in 2023 heeft Utrecht weer de hoogste wekelijkse sportdeelname: 64%.
- De provincies Utrecht en Gelderland hadden in 2023 met gemiddeld 8,3 maal per maand de hoogste sportfrequentie. In Flevoland is de laagste sportfrequentie: gemiddeld 7,1 keer per maand.

2.3 Voor het derde jaar op rij daalt de sportfrequentie bij vrouwen

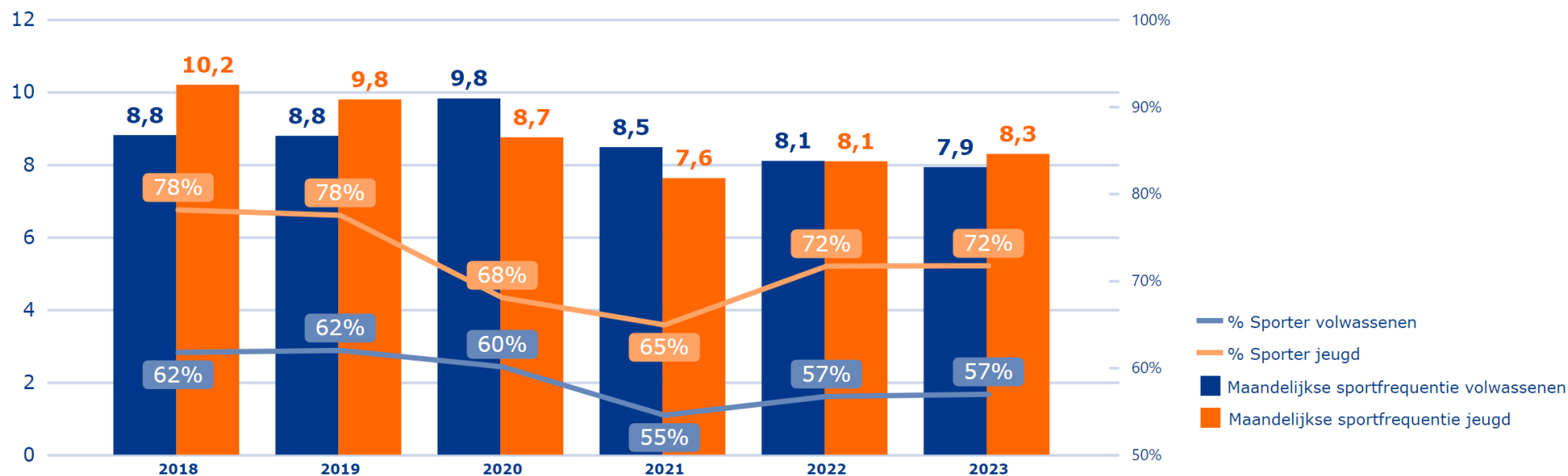

Bevindingen

- De wekelijkse sportdeelname onder mannen is in 2023 gestegen, van 60% in 2022 naar 61% in 2023. Bij de vrouwen is het percentage wekelijkse sporters stabiel op 59% gebleven. Hiermee wordt het verschil in wekelijkse sportdeelname tussen de mannen en de vrouwen weer vergelijkbaar met de pre-coronajaren.
- De gemiddelde sportfrequentie bij de mannen stijgt in 2023 weer iets, van gemiddeld 8,2 maal sporten per maand in 2022 naar gemiddeld 8,3 maal sporten per maand in 2023. Bij de vrouwen daalt de gemiddelde sportfrequentie voor het derde jaar op rij, van gemiddeld 8,0 maal sporten per maand in 2022 naar gemiddeld 7,6 maal sporten per maand in 2023.
- In vergelijking met 2022 sportten er in 2023 dus ongeveer evenveel vrouwen wekelijks, maar zij sportten gemiddeld minder vaak per maand.

2.4 Sportdeelname en sportfrequentie per leeftijdscategorie

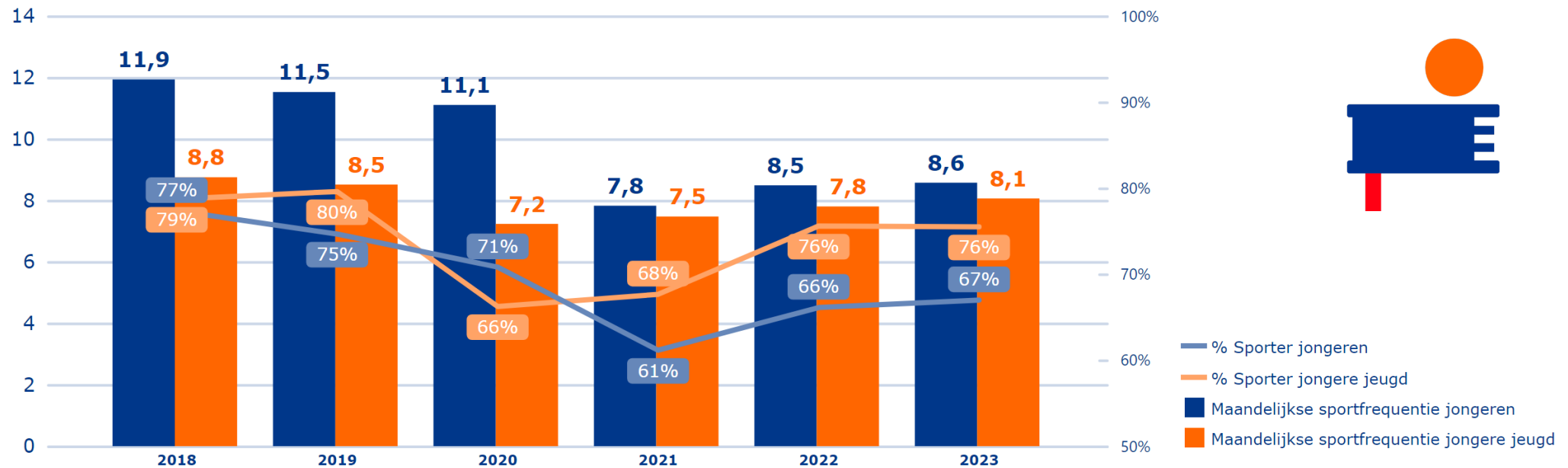
2.4.1 De maandelijkse sportfrequentie van de jeugd stijgt, maar nog niet op het oude niveau

Bevindingen

- De wekelijkse sportdeelname is zowel bij de volwassenen als de jeugd gelijk gebleven in 2023. Het laagte punt in de coronajaren lijkt definitief voorbij. Het verschil in wekelijkse sportdeelname met de pre-coronajaren is vooral bij de jeugd (5 t/m 18 jaar) nog groot (78% in 2019 en 72% in 2023).
- Gemiddeld sport de jeugd (5 t/m 18 jaar) in 2023 8,3 maal per maand, wat vaker is dan in 2022 en 2021. Deze stijging bij de jeugd in het gemiddeld aantal keren sporten per maand komt door een sterke stijging van de sportfrequentie bij de jongens, deze steeg van gemiddeld 8,5 maal per maand in 2022 naar gemiddeld 9,2 maal per maand in 2023. Bij de meisjes (5 t/m 18 jaar) daalde de sportfrequentie van 7,7 maal per maand in 2022 naar 7,3 in 2023.
- Bij de volwassenen daalt de gemiddelde sportfrequentie in 2023. Deze daling komt voornamelijk door de daling in de sportfrequentie bij de volwassen vrouwen.

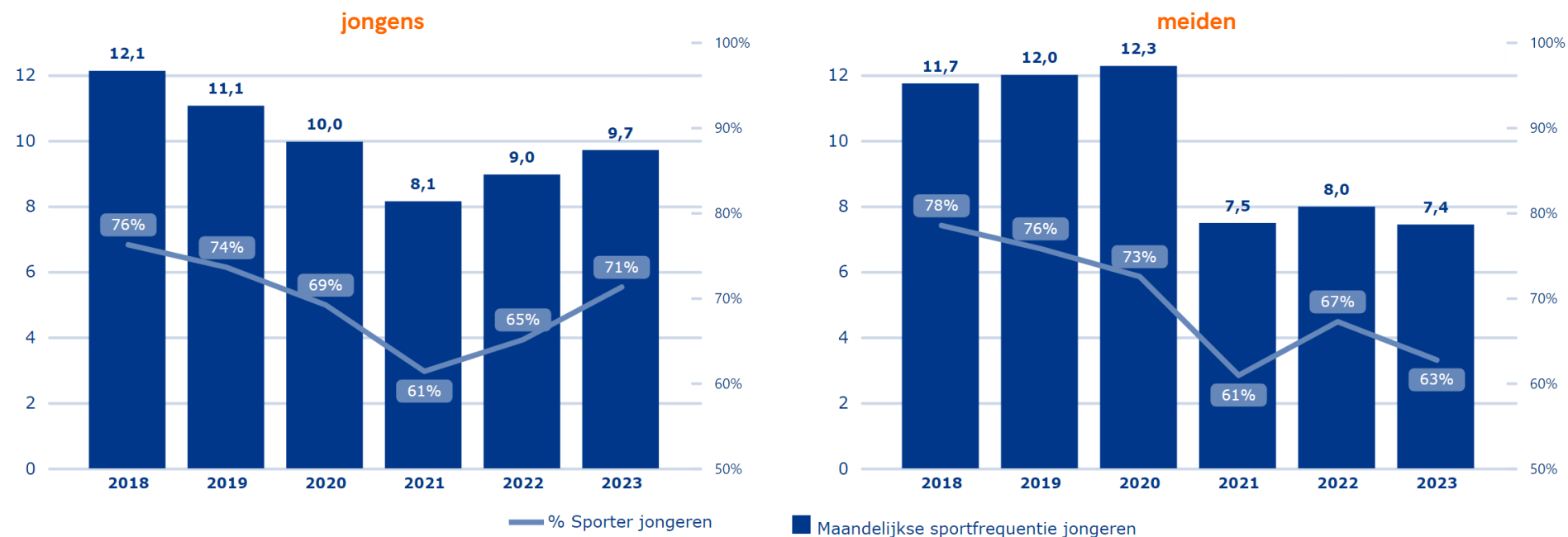
2.4.2 Sportdeelname en frequentie onder jongeren (13 t/m 18 jaar) stijgen licht

Bevindingen

- De wekelijkse sportdeelname bij de jongere jeugd, dat is de jeugd van 5 tot en met 12 jaar, is in 2023 stabiel op 76% gebleven. Het verschil met de pre-coronajaren is hierdoor nog steeds ongeveer 4%-punt. De sportfrequentie bij de jongere jeugd is toegenomen van gemiddeld 7,8 maal sporten per maand in 2022 naar 8,1 maal per maand in 2023.
- Bij de jongeren, dat zijn kinderen in de leeftijd van 13 tot en met 18 jaar, is de gemiddelde maandelijkse sportdeelname met 1%-punt gestegen ten opzichte van 2022: van 66% naar 67%. Het verschil met de pre-coronajaren is bij de jongeren dus nog groot: vóór corona sportte 75% van de jongeren wekelijks, in 2023 is dat nog maar 67%.
- Bij beide leeftijdsgroepen stijgt het aantal keren sporten per maand in 2023, ten opzichte van 2022.

2.4.3 Daling in de sportdeelname en de sportfrequentie bij meiden, jongens stijgen

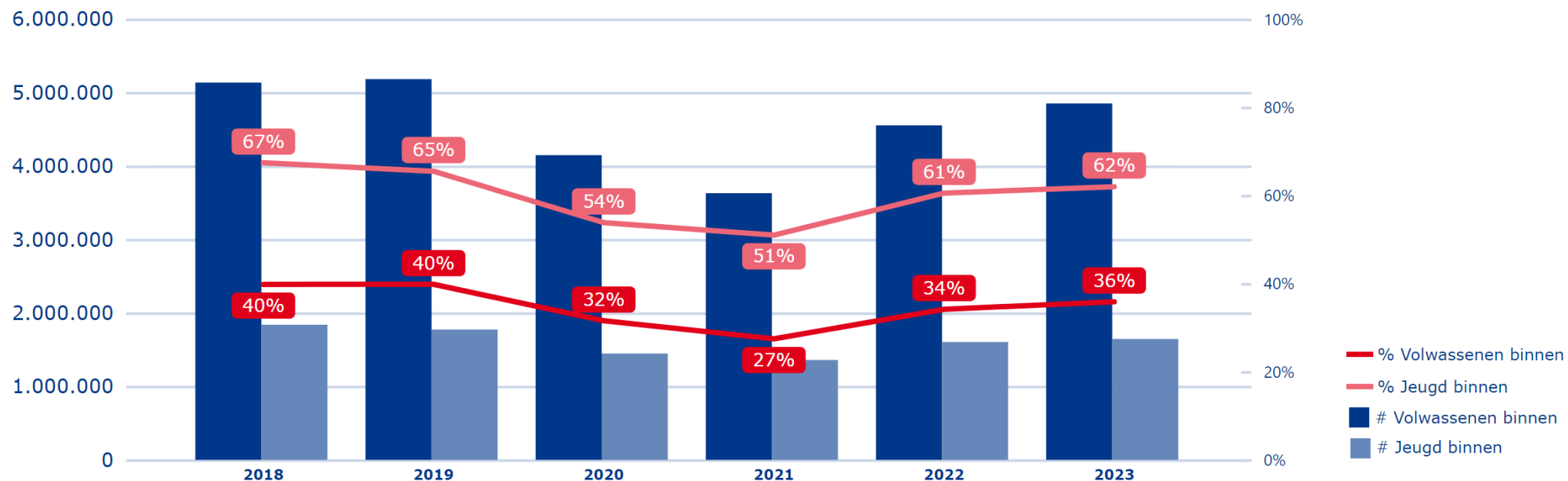
Bevindingen

- De wekelijkse sportdeelname bij de jongens is in 2023 met 6%-punt gestegen naar 71%. Het verschil met de pre-coronajaren is hierdoor nog steeds ongeveer 5%-punt. De sportfrequentie bij de jongens is toegenomen van gemiddeld 9,0 maal sporten per maand in 2022 naar 9,7 maal per maand in 2023.
- Bij de meiden in de leeftijd 13 tot en met 18 jaar is de gemiddelde sportdeelname in 2023 afgenomen met 4%-punt naar 63%, hiermee zit de gemiddelde sportdeelname net iets boven de 61% sportdeelname uit het tweede coronajaar (2021). Ook sportten de meiden gemiddeld het minste aantal keren per maand van de laatste 7 jaren. De sportfrequentie van gemiddeld 7,4 keer sporten per maand is zelfs lager dan gedurende de coronajaren met de verschillende lockdowns en sluitingen van de binnensport en nog ver van de gemiddelde sportfrequentie die meiden in deze leeftijdscategorie voor de twee coronajaren hadden. Voor corona sportten de meiden gemiddeld 3 maal per week (12,3 maal per maand), in 2023 was het minder dan gemiddeld 2 maal per week (7,4 maal per maand).

2.5 Sportdeelname binnen- en buitensport

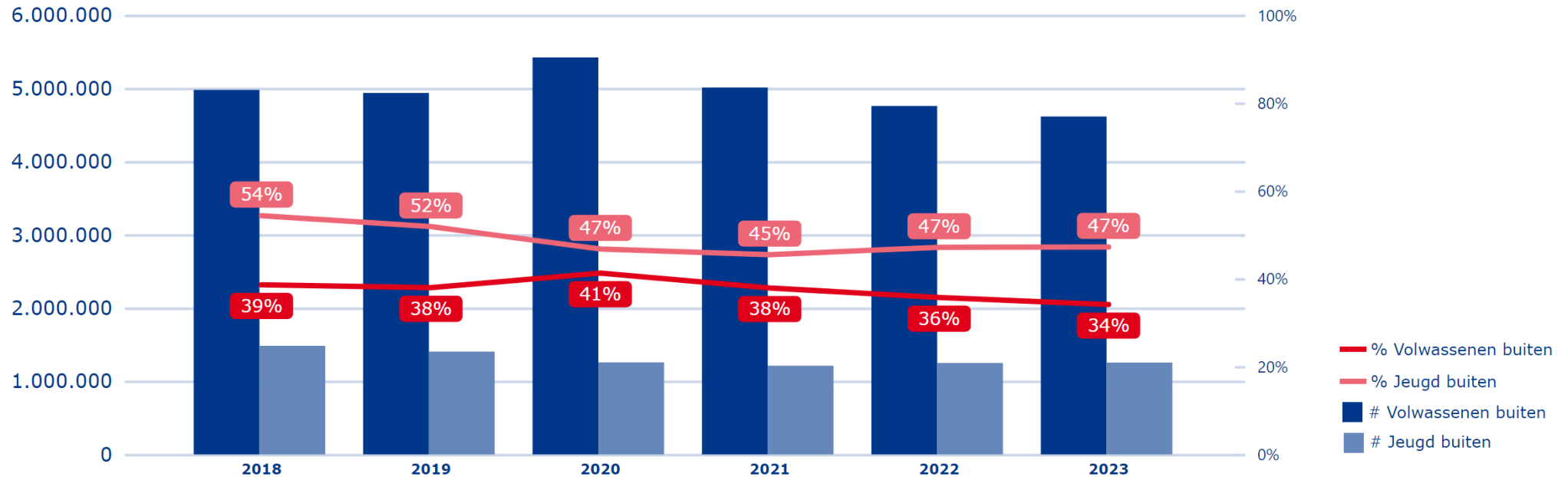
2.5.1 Sportdeelname binnensport voor volwassenen (19 t/m 80) en jeugd (5 t/m 18)

Bevindingen

- De binnensport is in 2023 weer flink gegroeid. In 2021 waren er bijna twee miljoen minder mensen die deelnamen aan binnensport in vergelijking met het pre-coronajaar 2019. In 2023 waren dat er nog maar 400.000 minder dan in 2019.
- In 2023 zijn er zowel meer jeugdige als volwassen binnensporters dan in de drie voorgaande jaren.

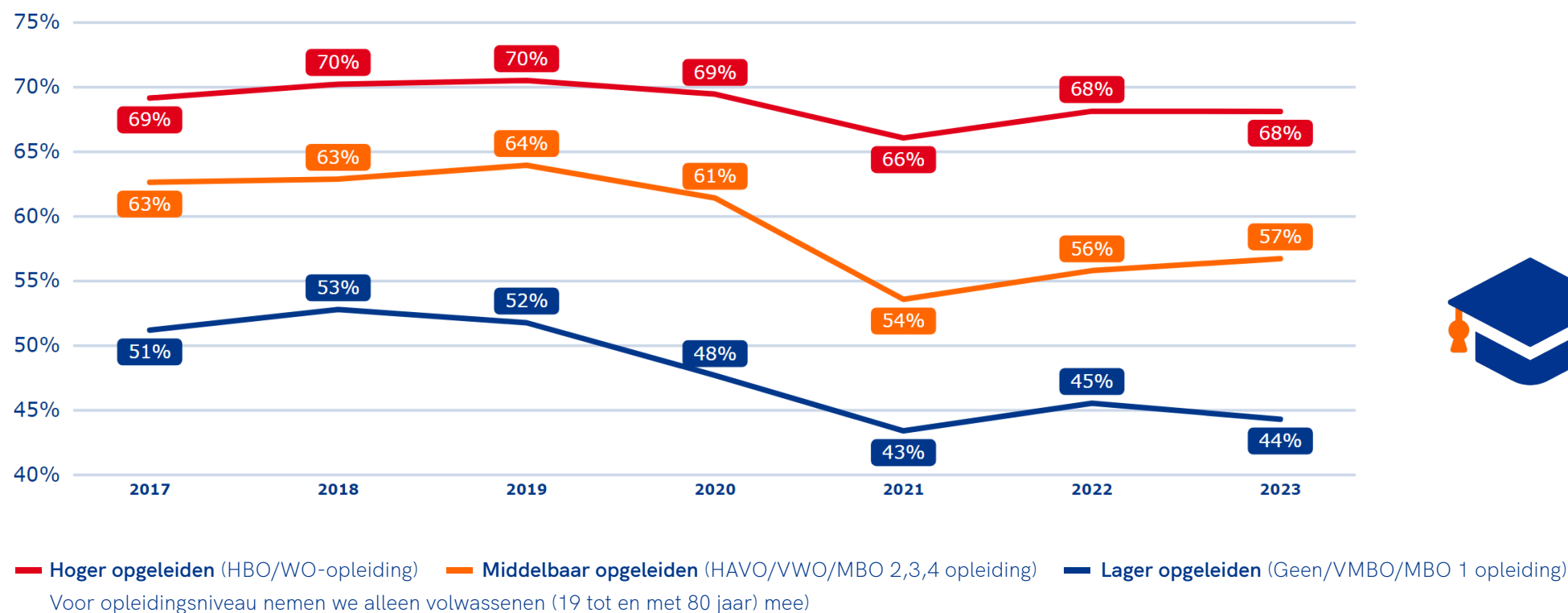
2.5.2 Sportdeelname buitensport voor volwassenen (19 t/m 80) en jeugd (5 t/m 18)

Bevindingen

- De deelname aan buitensport onder de jeugd nam af in 2023: de daling ten opzichte van 2022 is 2%-punt. De deelname aan buitensport onder volwassenen bleef stabiel op 47%.

2.6 Sportdeelname volwassenen per opleidingsniveau

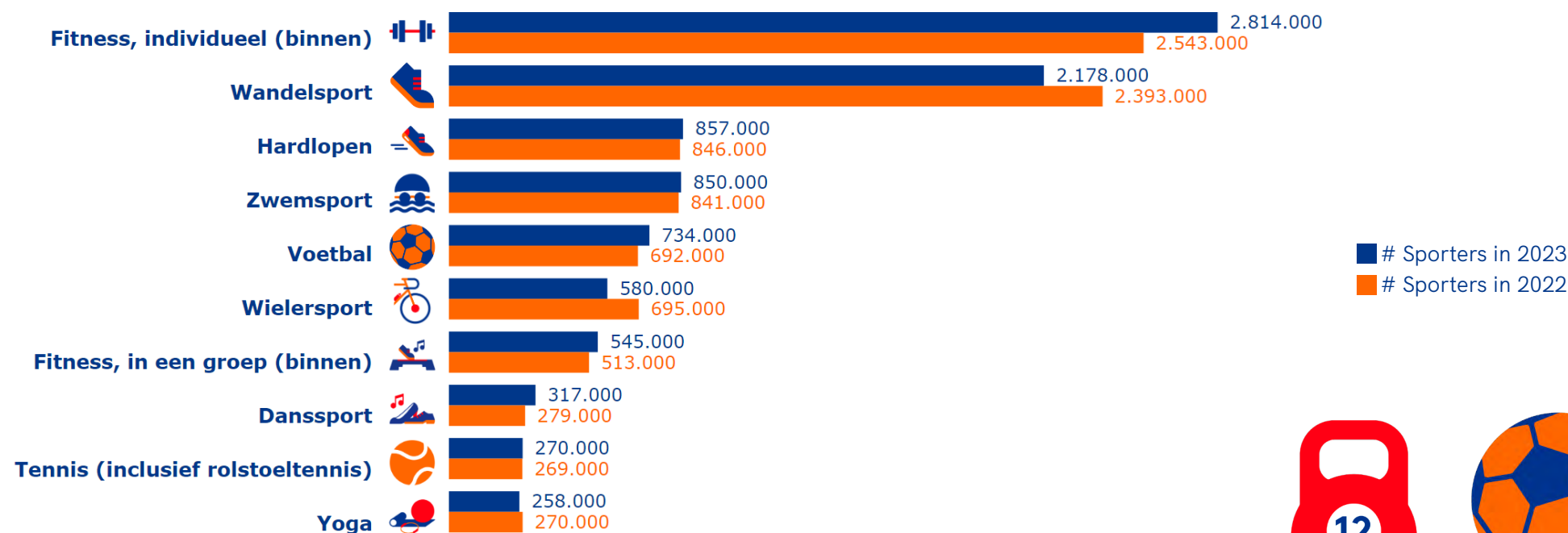

Bevindingen

- De wekelijkse sportdeelname onder de hoger opgeleiden is met 68% weer bijna op het niveau van voor corona (70% in 2019).
- Bij de middelbaar opgeleiden is er ook een herstel, maar met een sportdeelname van 57% is deze groep nog 7%-punt af van de pre-coronajaren.
- De laag opgeleiden kenden in 2023 een daling ten opzichte van het voorgaande jaar met 1%-punt. Deze groep inwoners van Nederland is met 9%-punt ook nog het verst af van de wekelijkse sportdeelname van voor corona. Deze daling komt met name door daling van het wekelijks hardlopen en wielersporten door de lager opgeleiden.

2.7 Top 10 meest beoefende sporten

2.7.1 Fitness individueel (binnen) meest beoefende sport in 2023

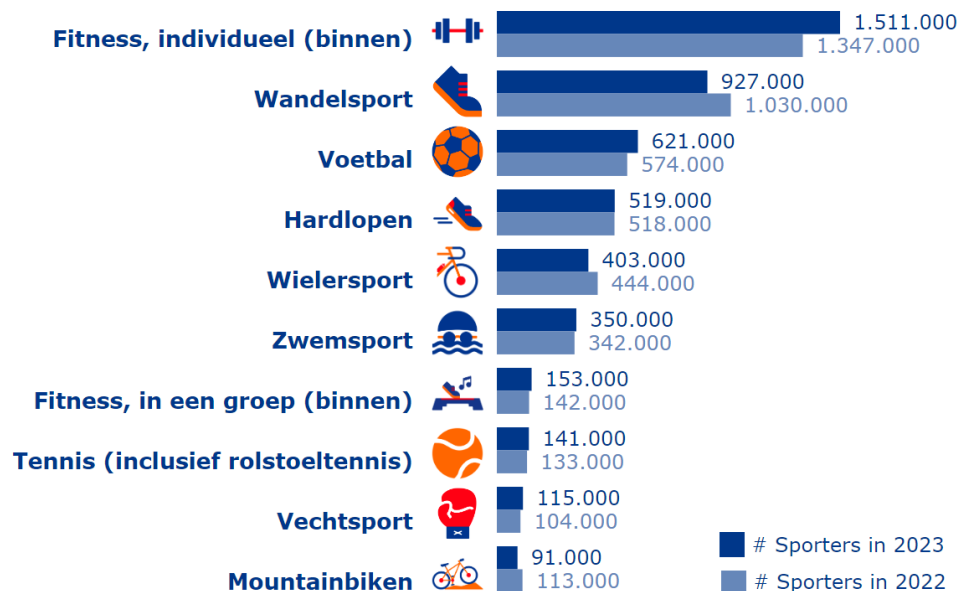

Bevindingen

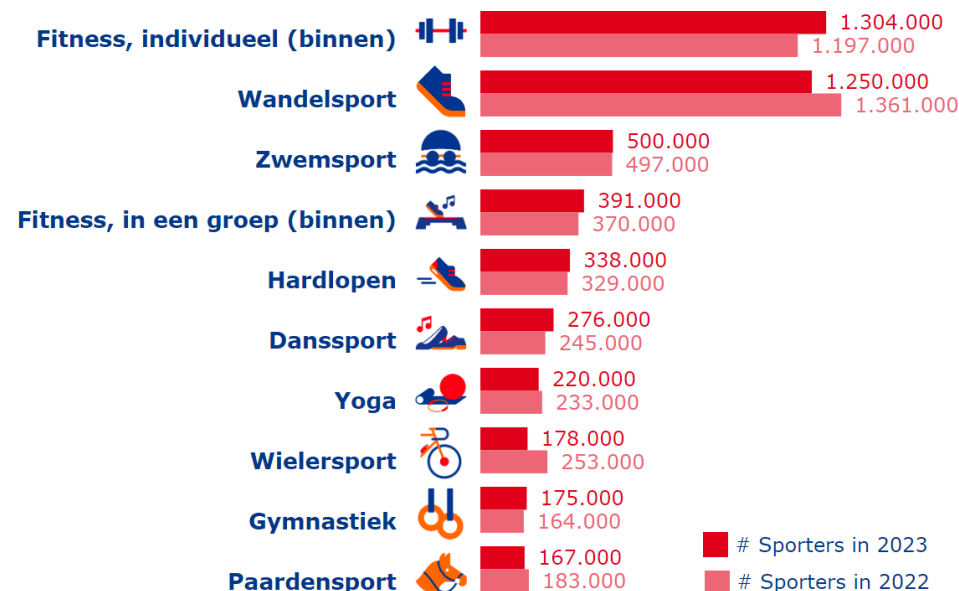
- Ook in 2023 is individueel binnen fitness de meest beoefende sport. De sport had in 2023 zo'n 271.000 extra sporters ten opzichte van 2022, daarmee is deze sport in 2023 ook de grootste groeier.
- Net als in 2022 is de wandelsport de grootste daler, in 2023 waren er 2.178.000 inwoners van Nederland die wekelijks de wandelsport beoefenden. Een daling van 215.000 sporters.
- Naast individueel binnen fitness, kenden voetbal (+42.000), basketbal (+40.000), danssport (+38.000) en binnen fitness in een groep (+32.000) ook een flinke groei van het aantal wekelijkse sporters.

2.7.2 Top 10 sporten blijven onveranderd

Mannen 5 tot en met 80 jaar

Vrouwen 5 tot en met 80 jaar

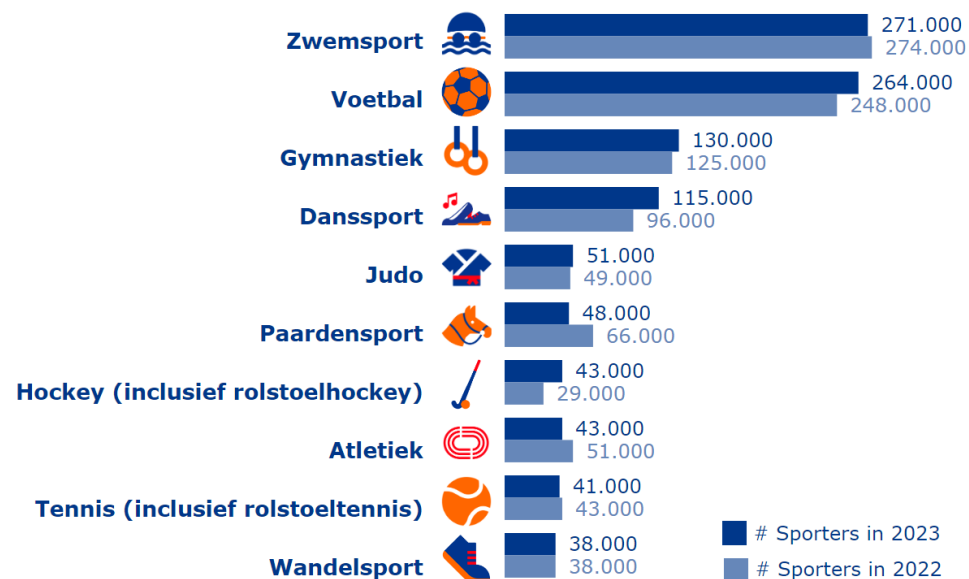

Bevindingen

- Door de groei van individueel binnen fitness en de daling van het aantal wekelijkse wandelaars hebben deze sporten bij de vrouwen van plek gewisseld als meest beoefende sport. Grootste dalers bij de vrouwen zijn wandelsport (-111.000 wekelijkse vrouwelijke sporters), wielersport (-75.000) en paardensport (-20.000). Grootste groeiers zijn individueel binnen fitness (+107.000 wekelijkse vrouwelijke sporters), danssport (+31.000) en fitness binnen in een groep (+21.000).
- Grootste groeiers bij de mannen zijn individueel binnen fitness (+164.000 wekelijkse mannelijke sporters), voetbal (+47.000) en basketbal (+29.000). Dalers bij de mannen in 2023 ten opzichte van 2022 zijn met name wandelsport (-103.000 wekelijkse mannelijke sporters), wielersport (-41.000) en mountainbiken (-22.000).

2.7.3 Top 10 meest beoefende sporten voor de jeugd

Jongere jeugd - 5 tot en met 12 jaar

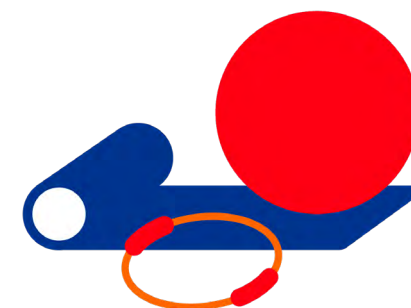
Jongeren - 13 tot en met 18 jaar

Bevindingen

- De zwemsport is de grootste sport bij de jongere jeugd (5 tot en met 12 jaar) terwijl individueel binnen fitness de grootste sport is bij de jongeren (13 tot en met 18 jaar). Voetbal is in beide jeugdcategoryën de tweede sport.
- De grootste twee groeiende sporten onder de jongere jeugd zijn danssport en voetbal, bij de jongeren zijn basketbal (+16.000 wekelijkse sporters ten opzichte van 2022) en gymnastiek de grootste groeiers.
- De meest beoefende sport bij de jeugd van 5 tot en met 18 jaar is voetbal gevolgd door zwemsport en individueel binnen fitness.

2.7.4 Top 10 meest beoefende sporten voor volwassenen

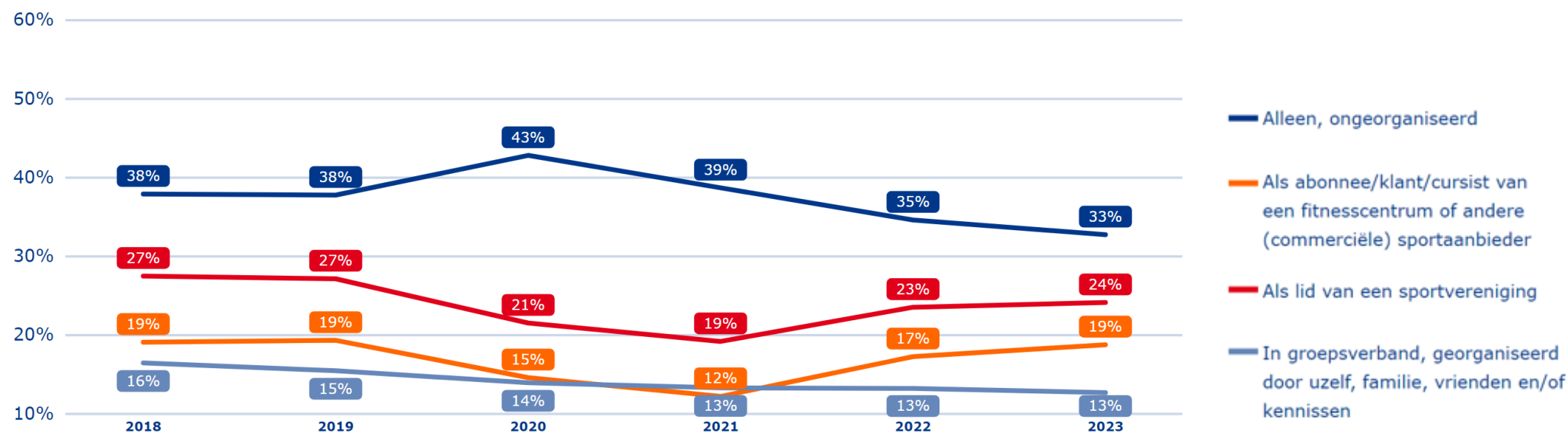

Bevindingen

- Individueel binnen fitness, wandelsport en hardlopen zijn ook in 2023 voor volwassenen de meest beoefende sporten.
- Dit jaar nieuw in de top 10 is de danssport, deze sport wordt in 2023 vooral door meer vrouwen beoefend.
- De meest groeiende sporten in 2023 ten opzichte van 2022 bij de volwassenen zijn individueel binnen fitness, binnen fitness in een groep en voetbal.

2.8 Manier van sporten

2.8.1 Alleen en niet-georganiseerd sporten blijft het meest populair

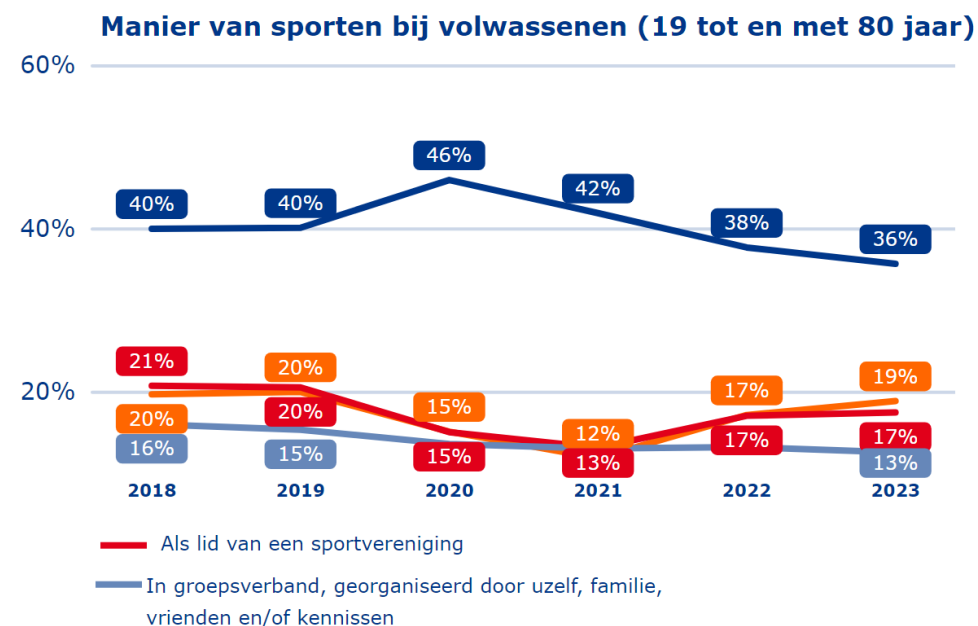
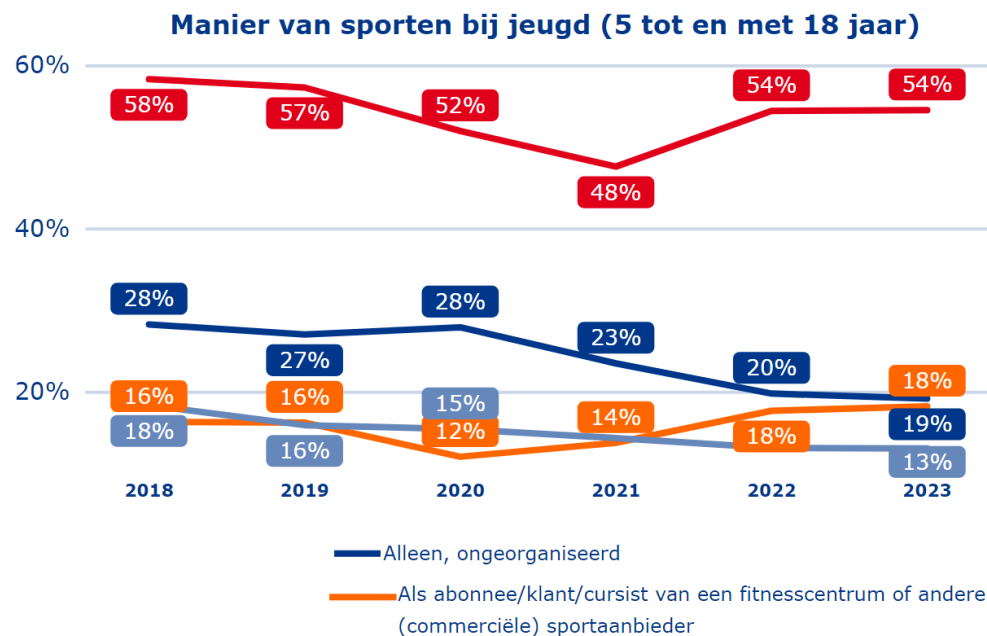

Bevindingen

- De manieren van sporten die in de twee coronajaren door allerlei maatregelen flink beperkt werden laten in 2023 verder herstel zien. Sporten als lid van een sportvereniging laat een stijging zien, maar is nog niet terug op het oude niveau.
- In 2023 sportte 33% van de inwoners van Nederland alleen en ongeorganiseerd. Dat is een daling van 2%-punt ten opzichte van 2022. De dalende trend zet door en deze manier van sporten neemt steeds verder af in Nederland.
- Eén kwart van de Nederlanders (24%) sportte in 2023 als lid van een sportvereniging. Deze manier van sporten is licht toegenomen ten opzichte van 2022 (+1%-punt).

2.8.2. Jeugd sport vaak bij de sportvereniging

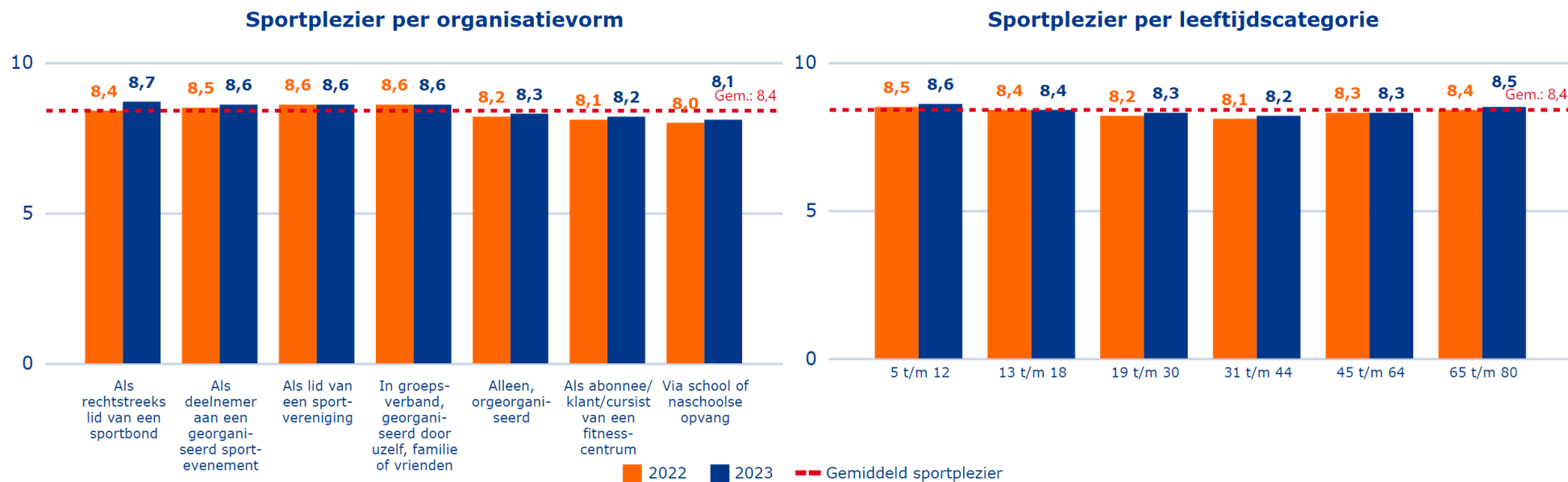

Bevindingen

- De manier van sporten verschilt duidelijk tussen jeugd en volwassenen. Meer dan de helft van de jeugd sport als lid van een sportvereniging terwijl bij volwassenen alleen, ongeorganiseerd sporten de meest populaire manier van sporten is.
- De daling van alleen, ongeorganiseerd sporten zet onder zowel de jeugd als volwassenen door. Deze manier van sporten is voor beide groepen met bijna 10%-punt afgenomen ten opzichte van 2020.
- In 2022 liet 'sporten bij een vereniging' onder beide groepen een groei zien, deze groei zette zich in 2023 niet door. Sporten bij een vereniging blijft onder jeugd en volwassenen stabiel in 2023.
- Het sporten bij een fitnesscentrum of andere commerciële sportaanbieder is in 2023 verder gegroeid onder volwassenen: +2%-punt. De stijging onder de jeugd zette niet door in 2023.

2.9 Sportplezier

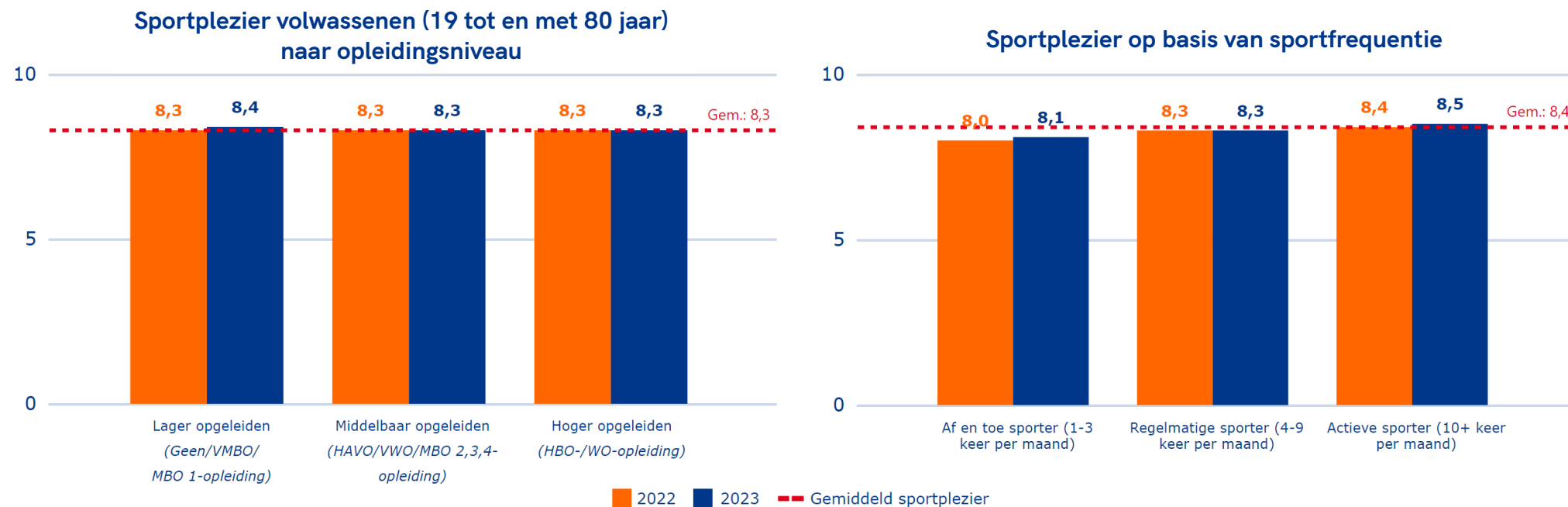
2.9.1 Samen sporten scoort het best

Bevindingen

- Sporters beoordeelden het sportplezier gemiddeld met een 8,4. Vorig jaar werd het sportplezier met gemiddeld een 8,3 beoordeeld.
- Sporters die samen in een groep sporten (in groepsverband of bij een vereniging) ervaren meer sportplezier dan sporters die alleen en ongeorganiseerd sporten (8,6 vs. 8,3). Voor leden van een sportvereniging is de belangrijkste motivatie om te sporten ook het hebben van een leuke activiteit terwijl voor sporters die alleen, ongeorganiseerd sporten de eigen gezondheid en conditie de belangrijkste motivatie is.
- De jongere jeugd van 5 tot en met 12 jaar ervaart het meeste sportplezier (8,6). Ook ouderen van 65 tot en met 80 jaar ervaren meer dan gemiddeld sportplezier (8,5).

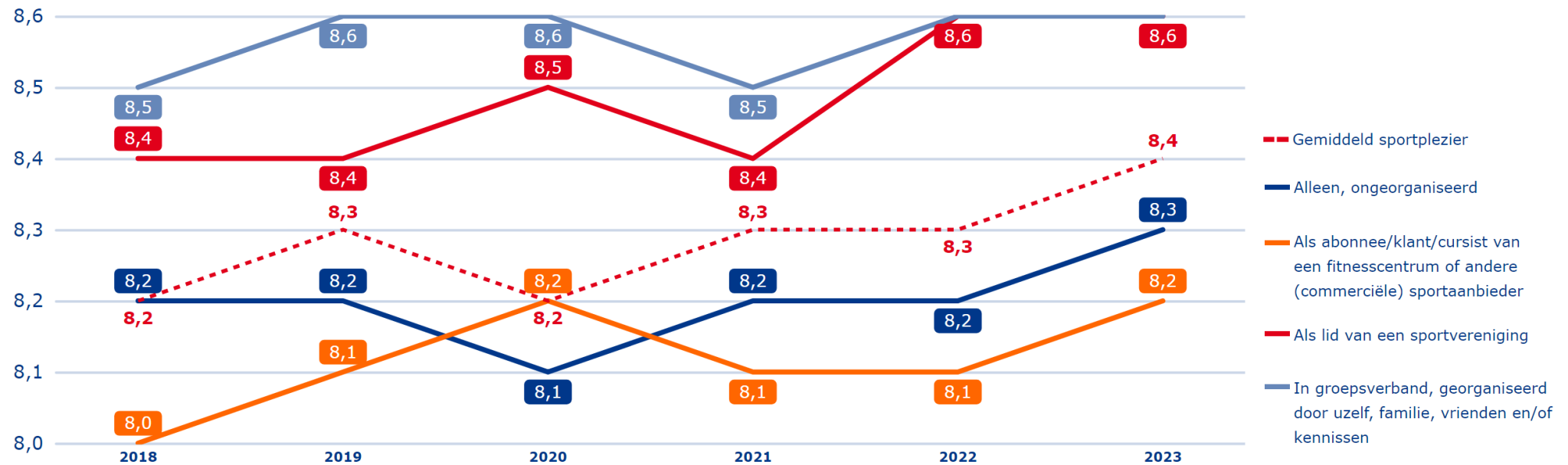
2.9.2 Actieve sporters hebben het meeste sportplezier

Bevindingen

- Mensen die af en toe sporten, ervaren minder sportplezier dan mensen die regelmatig of actief sporten.
- Opleidingsniveau maakt niet uit voor het beleefde sportplezier, dat zit voor alle drie de groepen rond het gemiddelde. De volwassenen geven het sportplezier dat zij beleven gemiddeld een 8,3. Over alle leeftijden is het een 8,4.

2.9.3 Ontwikkeling sportplezier per organisatievorm in de afgelopen jaren (2017 - 2023)

Bevindingen

- Gemiddeld waarderen sporters hun sportplezier met een 8,4. Dat is de hoogste score sinds 2017.
- Sporters die samen sporten geven al jaren een hoger cijfer voor sportplezier. Ook de andere manieren van sporten scoren boven de 8 voor ervaren sportplezier.

2.9.4 Jeugd vindt het vooral belangrijk dat het sporten leuk is

% Sporters en niet-sporters per motivatie (5 tot en met 18 jaar)

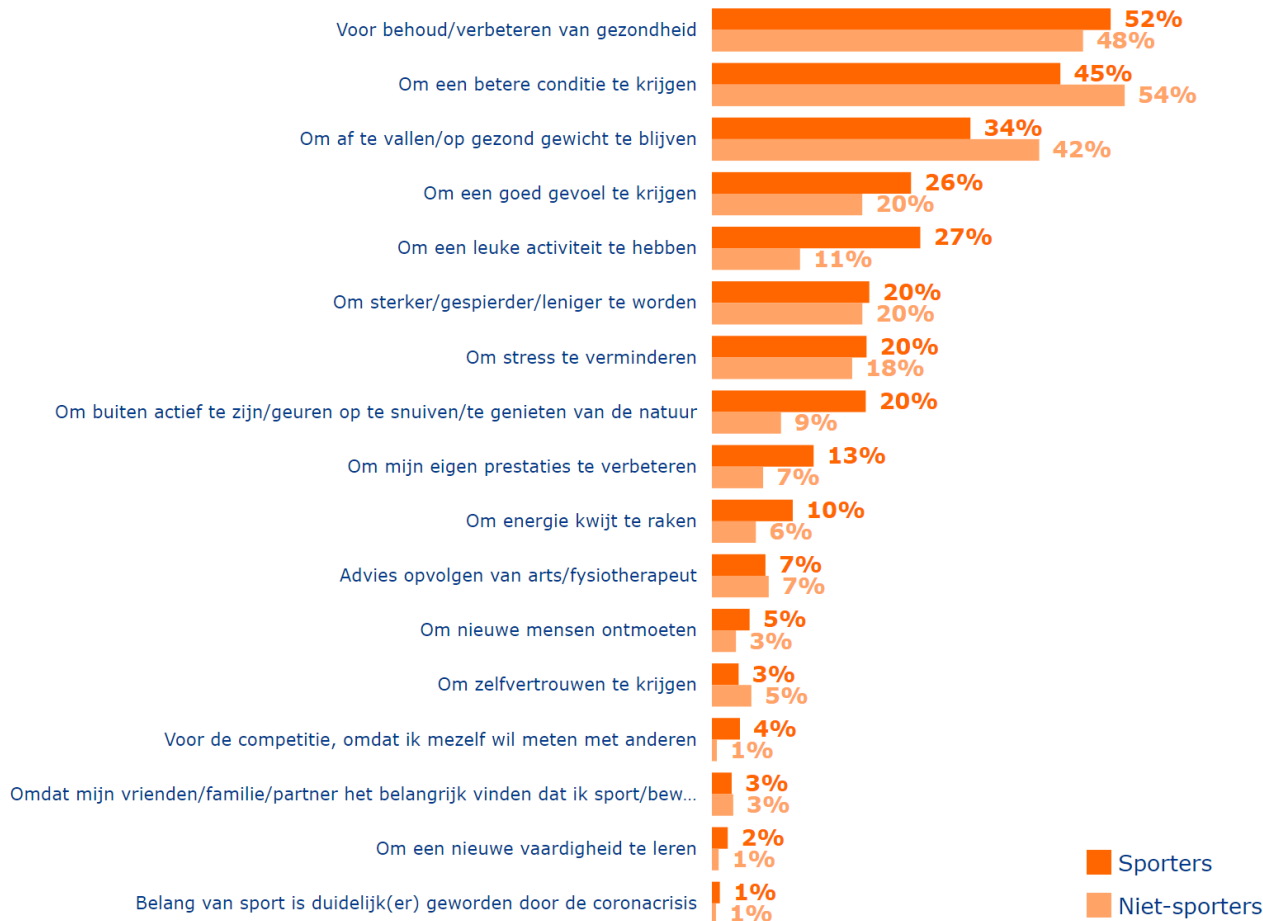

Bevindingen

- In de grafiek zijn de motivaties van sporters van 5 tot en met 18 jaar om te blijven sporten en de motivaties van niet-sporters om te gaan sporten te zien.
- De belangrijkste motivatie voor jeugd om te sporten is het hebben van een leuke activiteit. Voor sporters is dit veruit de belangrijkste motivatie, maar ook voor niet-sporters is plezier de belangrijkste motivatie. Deze is voor de niet-sporters in 2023 zelfs gegroeid ten opzichte van 2022 (33% in 2022 en 48% in 2023).
- Voor niet-sporters speelt een betere conditie en zelfvertrouwen krijgen ook een belangrijke rol om te gaan sporten. Beide motivaties zijn ook belangrijker geworden voor deze groep in vergelijking met 2022.

2.9.5 Veel volwassenen sporten voor behoud/ verbeteren van gezondheid

% Sporters en niet-sporters per motivatie (19 tot en met 80 jaar)

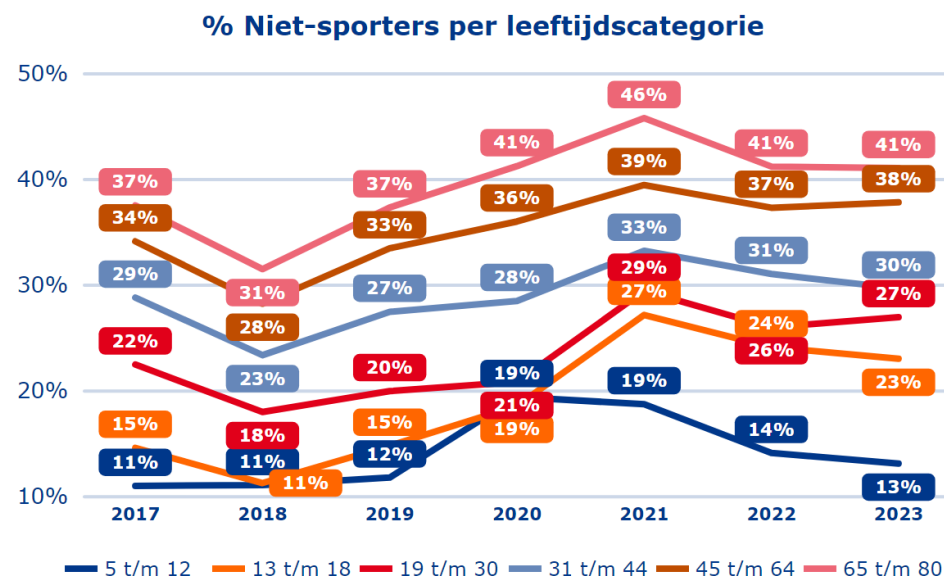
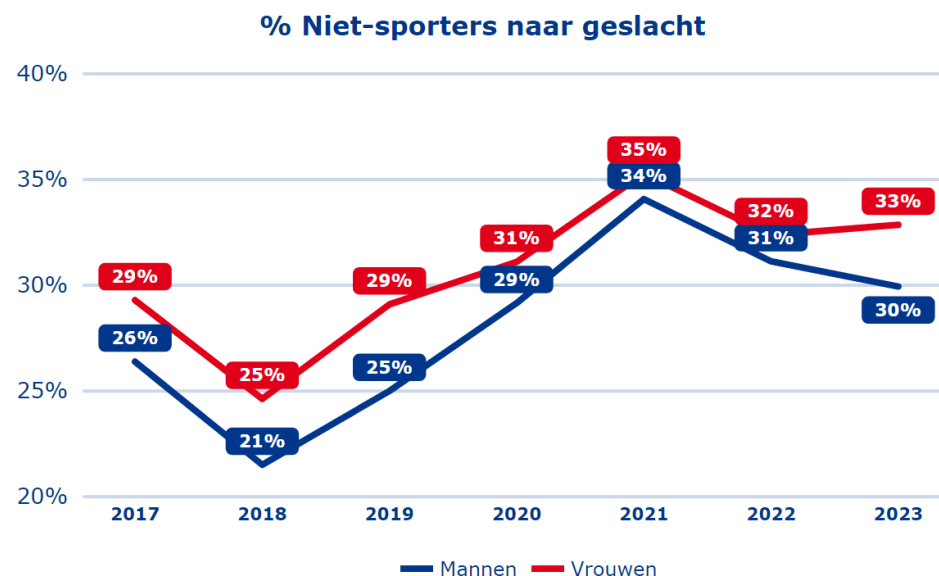

Bevindingen

- In deze grafiek is de motivatie van de sporters (volwassenen) te zien om te sporten, maar ook de motivatie van niet-sporters om te gaan sporten.
- De motivatie van niet-sportende volwassenen om toch te gaan sporten is vooral het positieve effect voor de gezondheid (betere conditie, verbeteren gezondheid, afvallen/op gewicht blijven). Deze motivaties zijn bij de sporters ook groot aanwezig.
- Het hebben van een leuke activiteit en actief buiten zijn/geuren op te snuiven/te genieten van de natuur zijn bij sporters een grotere motivatie dan bij de niet-sporters die overwegen te gaan sporten.

2.10 Niet-sporters

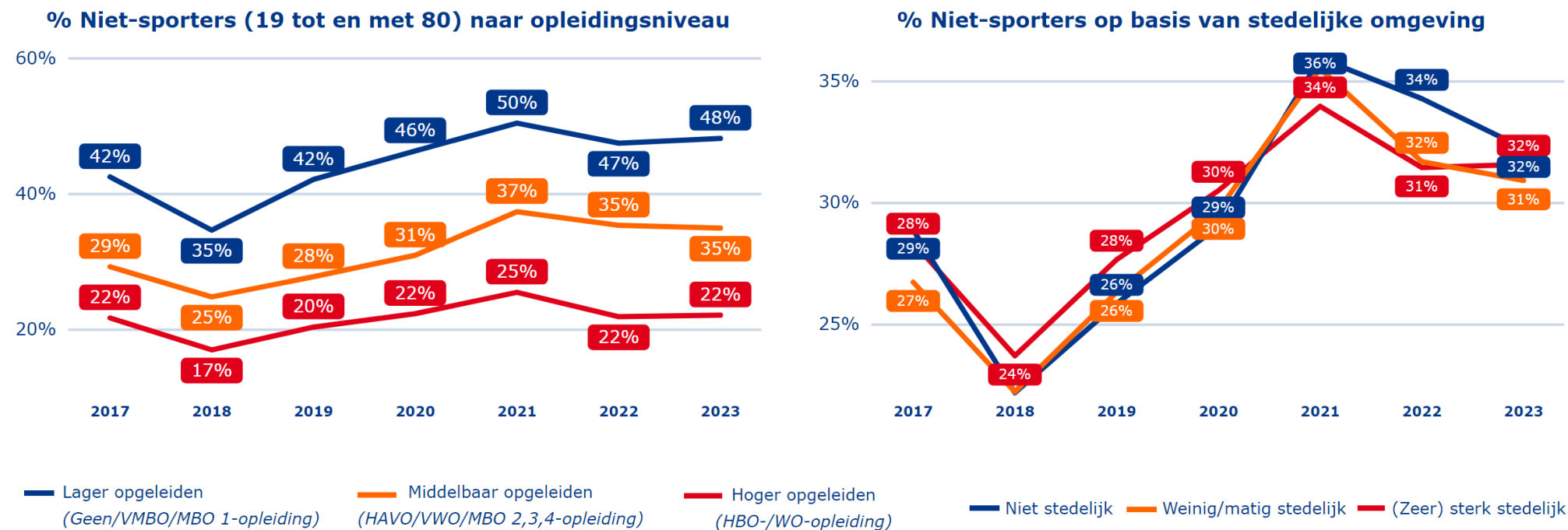
2.10.1 Het percentage niet-sporters in de afgelopen jaren (2017 - 2023)

Bevindingen

- Het percentage niet-sporters is in 2023 met 1%-punt iets afgenomen ten opzichte van 2022, van 32% in 2022 naar 31% in 2023.
- Het verschil tussen niet-sportende mannen en vrouwen dat tijdens corona bijna was verdwenen, is in 2023 weer groter geworden. Dit komt doordat het percentage niet-sportende vrouwen in 2023 is toegenomen en het percentage niet-sportende mannen juist afgenomen.
- Het percentage niet-sporters is in de leeftijdscategorieën 19 tot en met 30 jaar en 45 tot en met 64 jaar in 2023 met 1%-punt gestegen ten opzichte van 2022. In de andere leeftijdscategorieën is het percentage gedaald of gelijk gebleven.
- De procentuele daling van de niet-sporters van 13 tot en met 18 jaar komt door de jongens: in deze groep nam het percentage niet-sporters af van 27% in 2022 naar 20% in 2023. Bij de meiden in dezelfde leeftijdscategorie steeg het percentage niet-sporters in deze periode juist: van 22% naar 28%.

2.10.2 Percentage niet-sporters naar opleidingsniveau en stedelijkheid

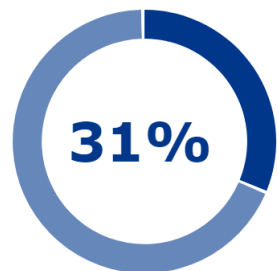
Bevindingen

- Het percentage niet-sporters in de groepen middelbaar en hoger opgeleiden is in 2023 gelijk gebleven met het percentage in 2022.
- Het percentage niet-sporters onder de lager opgeleiden is in 2023 gestegen naar 48%. Het verschil met vóór corona (42%) is hierdoor aanzienlijk.
- Kijk je naar de stedelijkheid van de omgeving, dan zijn de verschillen in het percentage niet-sporters minimaal.

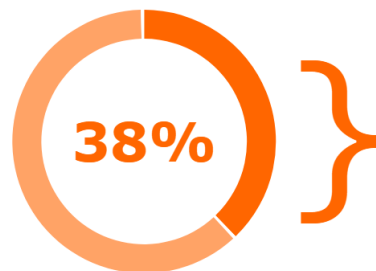

2.10.3 Een derde van de niet-sporters wil wel gaan sporten

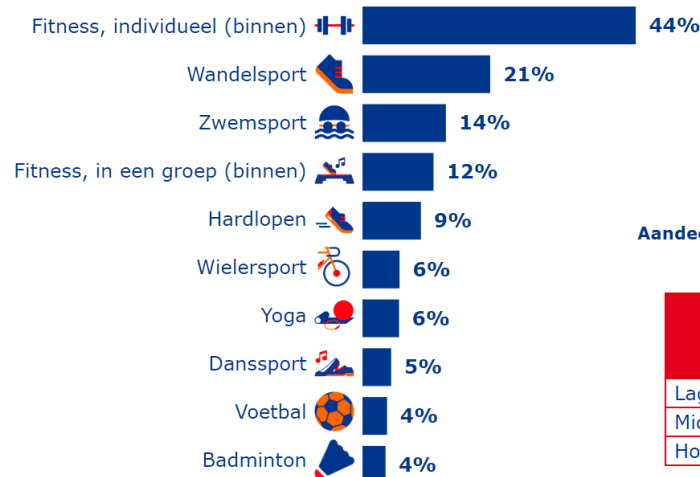
Aandeel mensen dat in 2023 niet heeft gesport

Aandeel mensen dat niet sport maar hier wel verandering in wil brengen

Sporten die men wil gaan beoefenen

Aandeel niet-sporters met de intentie om te gaan sporten per opleidingsniveau (19 tot en met 80 jaar)

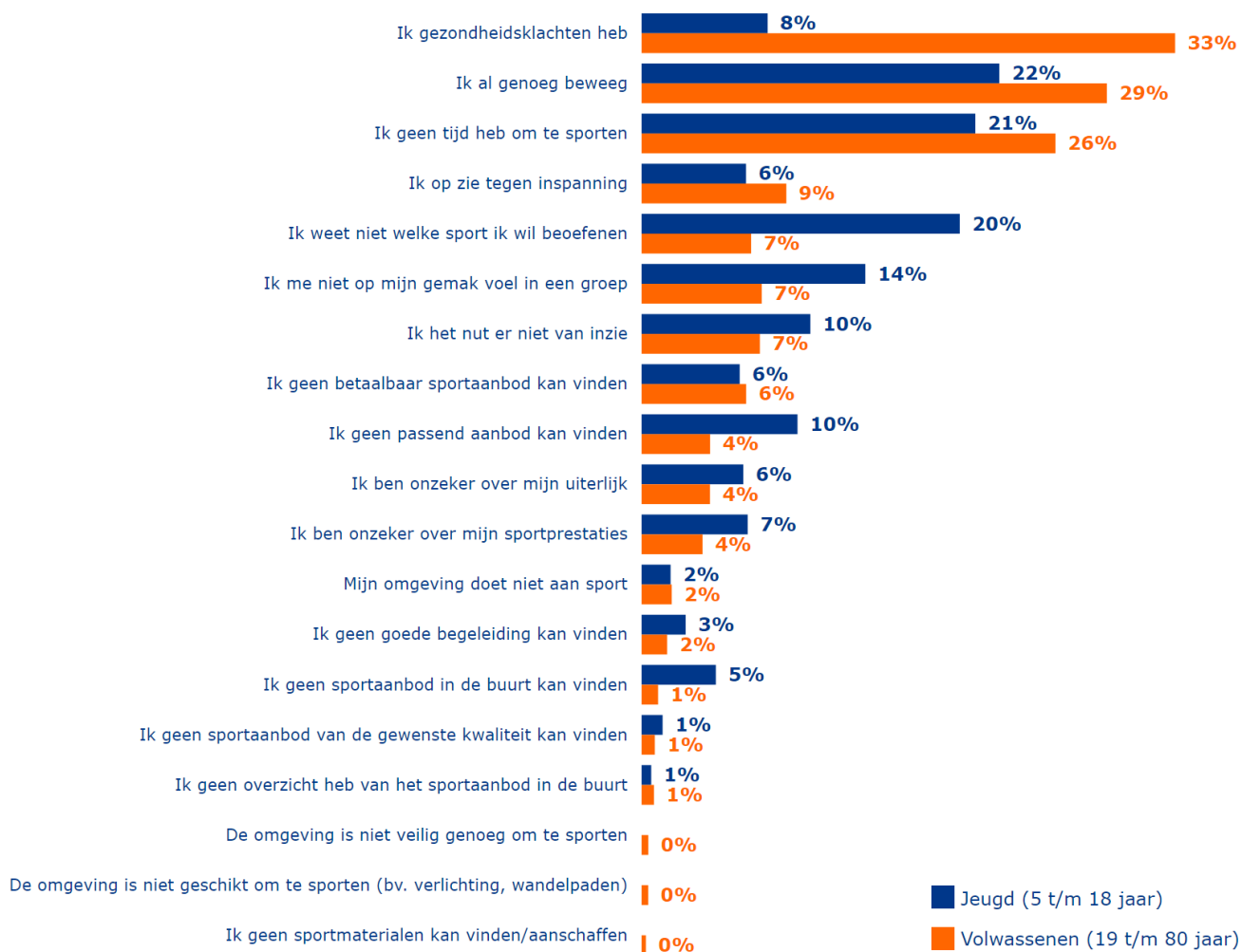
	Niet-sporters	Sport niet, maar wil wel sporten
Lager opgeleiden	48%	27%
Middelbaar opgeleiden	35%	40%
Hoger opgeleiden	22%	49%

Bevindingen

- 38% van de niet-sporters geeft aan verandering in het sportgedrag aan te willen brengen. De sporten die zij dan willen doen zijn voornamelijk individueel fitnessen (binnen) en in wat mindere mate de wandelsport, zwemsport en in een groep fitnessen (binnen). Deze top 10 met sporten kent één wijziging met de voorgaande jaren: badminton is populairder geworden.
- In de groep met het hoogste percentage niet-sporters – de lager opgeleiden – is er de minste intentie om wel te gaan sporten, namelijk 27%. Bijna de helft (49%) van de niet-sportende hoger opgeleiden overweegt te gaan sporten.

2.10.4 Barrières om te gaan sporten van niet-sportende jeugd en volwassenen

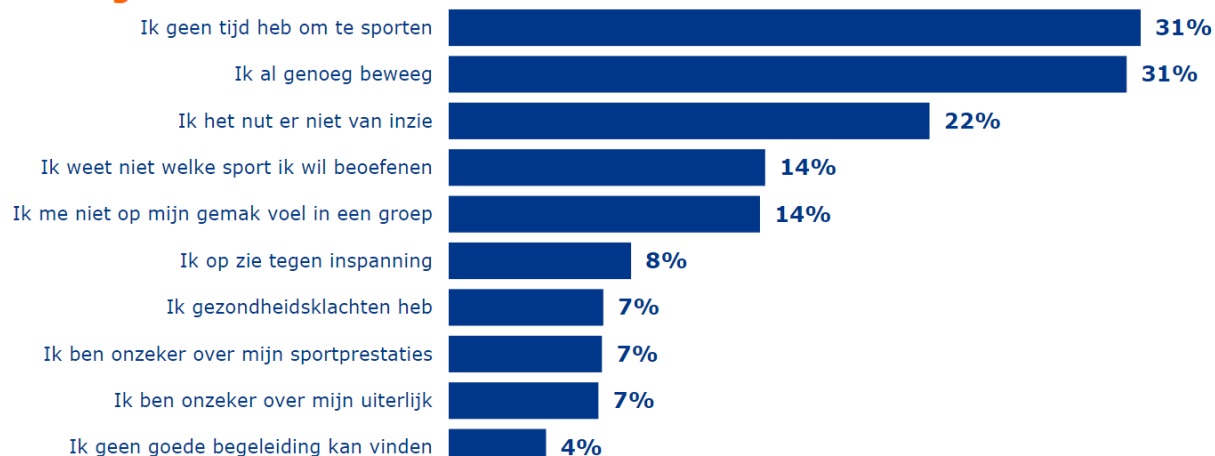

Bevindingen

- De belangrijkste reden om niet te sporten voor de niet-sportende volwassenen zijn gezondheidsklachten. Andere redenen zijn dat ze vinden dat ze al voldoende bewegen en dat ze geen tijd hebben om te sporten.
- Voor de jeugd zijn de belangrijkste twee redenen om niet te sporten, dat ze vinden dat ze al voldoende bewegen (22%) en dat ze geen tijd (21%) hebben om te sporten.
- Eén op de vijf jeugdigen (20%) weet niet welke sport ze wil beoefenen en 10% kan geen passend aanbod vinden.
- 6% van de volwassenen en 6% van de jeugdige niet-sporters geeft aan geen betaalbaar sportaanbod te kunnen vinden.

2.10.5 Barrières niet-sportende jongeren (13 t/m 18 jaar) per geslacht

Jongens

Meisjes

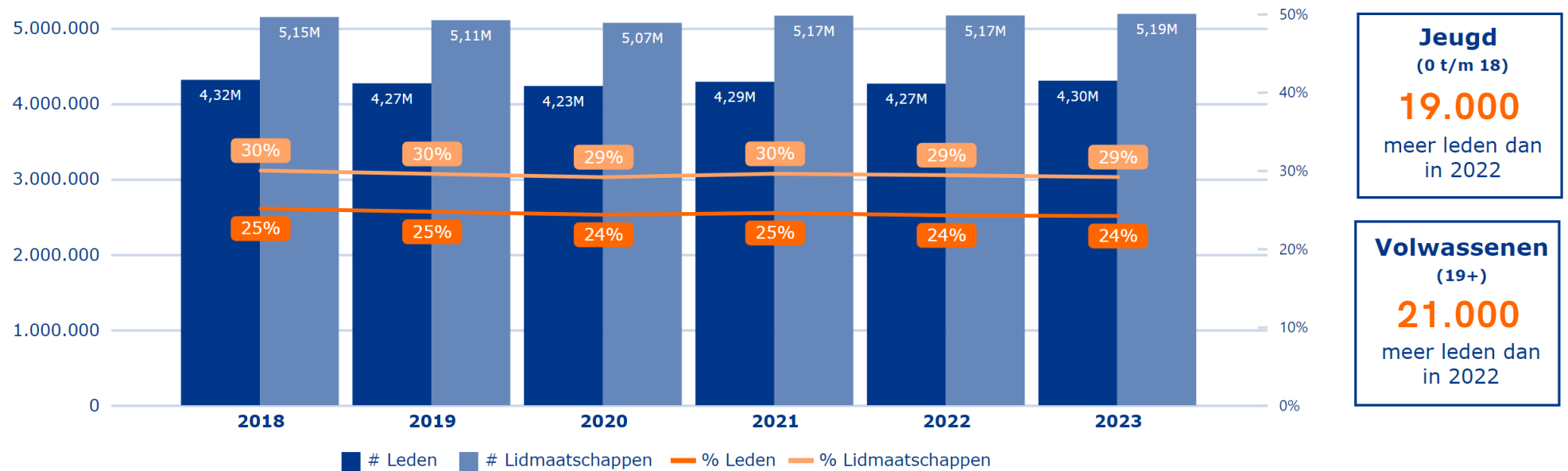
Bevindingen

- De belangrijkste reden om niet te sporten voor de niet-sportende jongeren is dat ze geen tijd hebben om te sporten. Ook vinden zowel de jongens (31%) en in iets mindere mate de meisjes (17%) dat ze al voldoende bewegen.
- Eén op de vijf meisjes (20%) in de leeftijdsklasse 13 tot en met 18 jaar weet niet welke sport ze wil beoefenen en 14% kan geen passend aanbod vinden. Bij de jongens speelt dit iets minder: 14% weet niet welke sport ze willen beoefenen en 3% weet geen passend aanbod te vinden.

3. lidmaatschappen en ledenaantallen

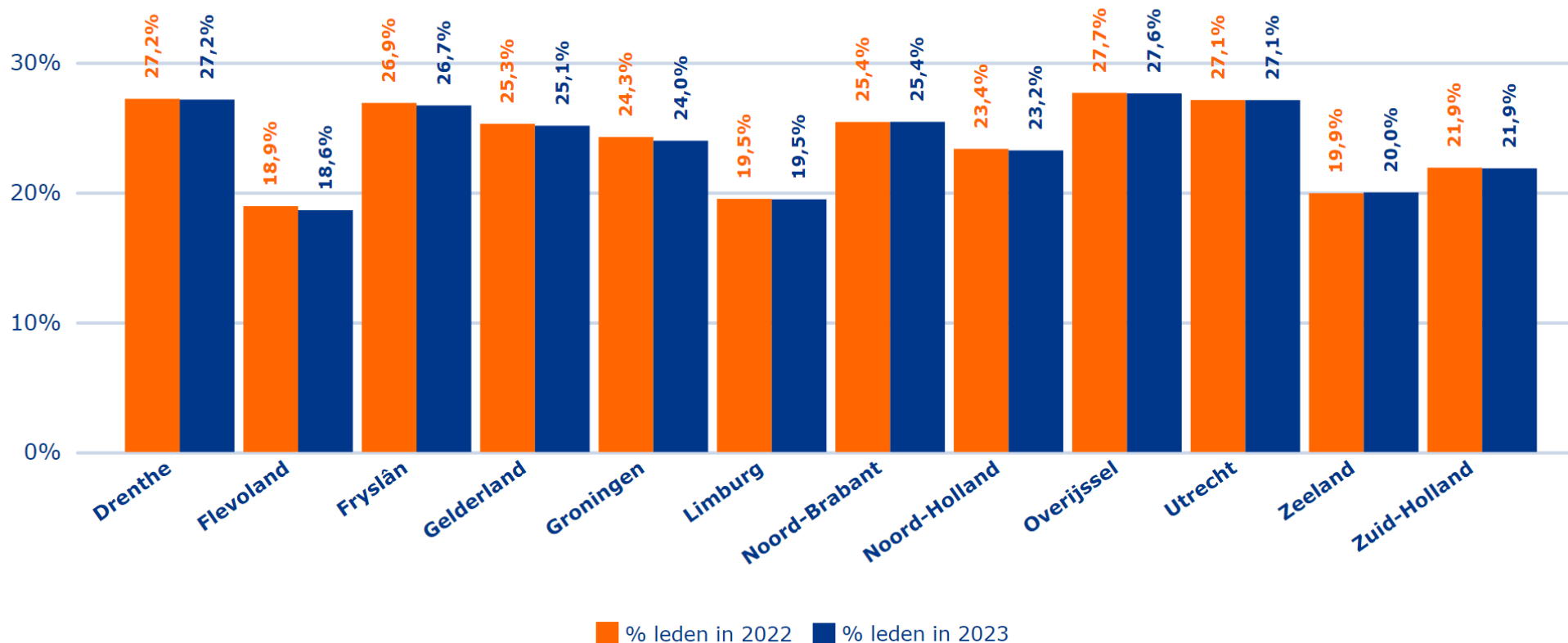
3.1 Landelijke leden- en lidmaatschapscijfers 2019 - 2023

Bevindingen

- Het totaal aantal unieke leden bij de sportbonden is in 2023 toegenomen met bijna 40.000. Deze groei is zowel bij de jeugd (+19.000 leden) als bij de volwassenen (+21.000 leden) terug te vinden.
- Het aantal lidmaatschappen is met 21.000 lidmaatschappen toegenomen. Dat is een grotere groei dan we vorig jaar zagen: in 2022 groeide het aantal lidmaatschappen met circa 2.000.
- Een lid bij een sportbond kan meerdere lidmaatschappen hebben. Zo kan een lid een lidmaatschap als speler en als trainer hebben of bijvoorbeeld lid van meerdere bonden zijn.

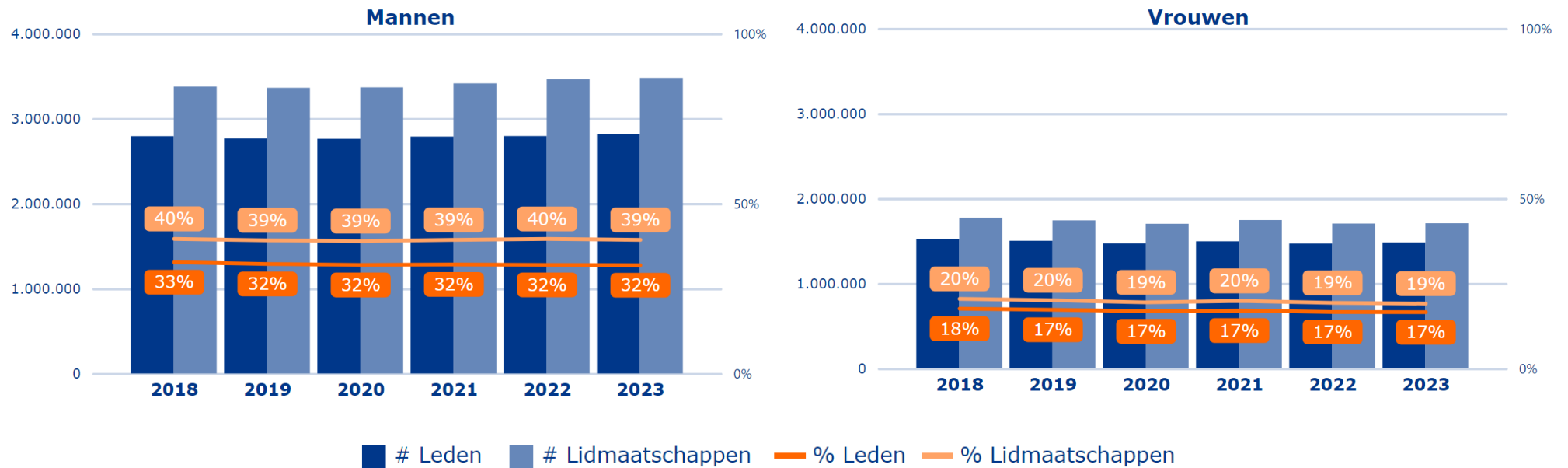
3.2 Leden- en lidmaatschapscijfers per provincie

Bevindingen

- Het ledenpercentage is in de helft van de provincies licht gedaald. De grootste daling is te zien in de provincies Flevoland en Groningen waar het ledenpercentage met 0,3%-punt afnam. In vijf provincies bleef het ledenpercentage gelijk.
- Zeeland is de enige provincie met een procentuele toename (0,1%-punt).

3.3 Leden- en lidmaatschapscijfers naar geslacht

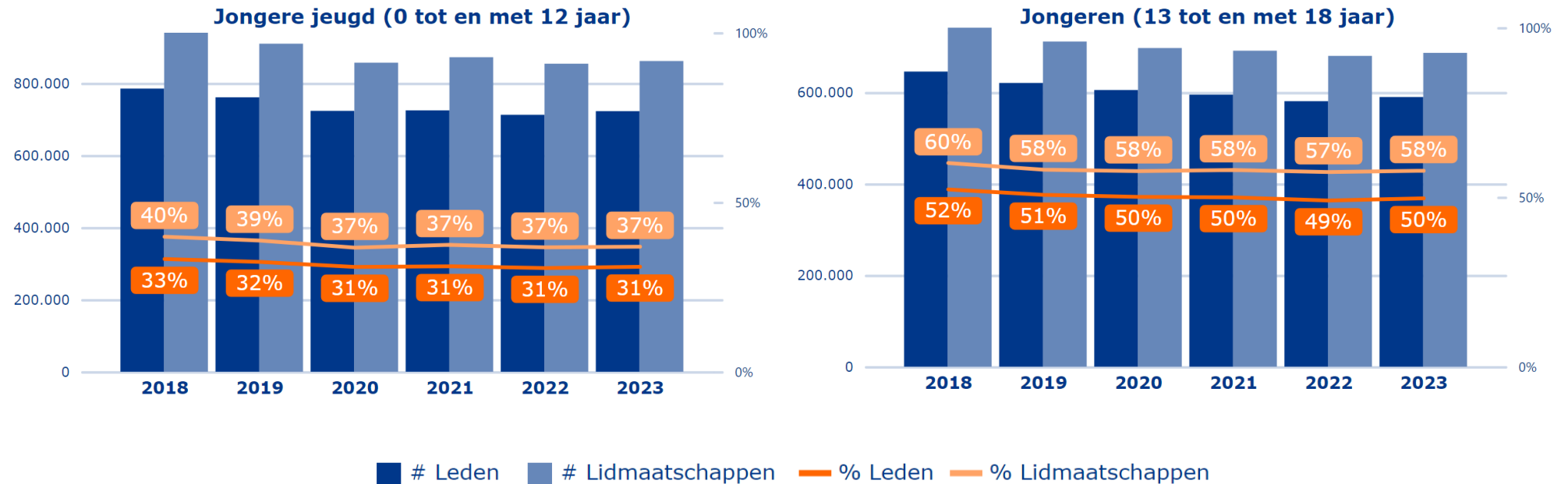

Bevindingen

- Het aantal leden onder mannen en vrouwen is in 2023 ten opzichte van 2022 gestegen. Onder mannen met 30.000 leden en onder vrouwen met 10.000 leden. De groei bij de vrouwen komt met name door een groei van hockey en gymnastiek. Bij de mannen komt de groei door voetbal en tennis.
- Het absolute aantal lidmaatschappen is minder hard gestegen dan het aantal leden, bij de mannen is het aantal lidmaatschappen met 20.000 toegenomen in 2023 en bij de vrouwen is het aantal lidmaatschappen met 10.000 toegenomen. Het lidmaatschapspercentage bij de mannen daalde wel, dat komt omdat het aantal mannen in Nederland harder groeide (+100.000) dan het aantal mannen met een lidmaatschap (+20.000).

3.4 Leden- en lidmaatschapscijfers per leeftijdscategorie

3.4.1 Aantal leden bij de jeugd stijgt

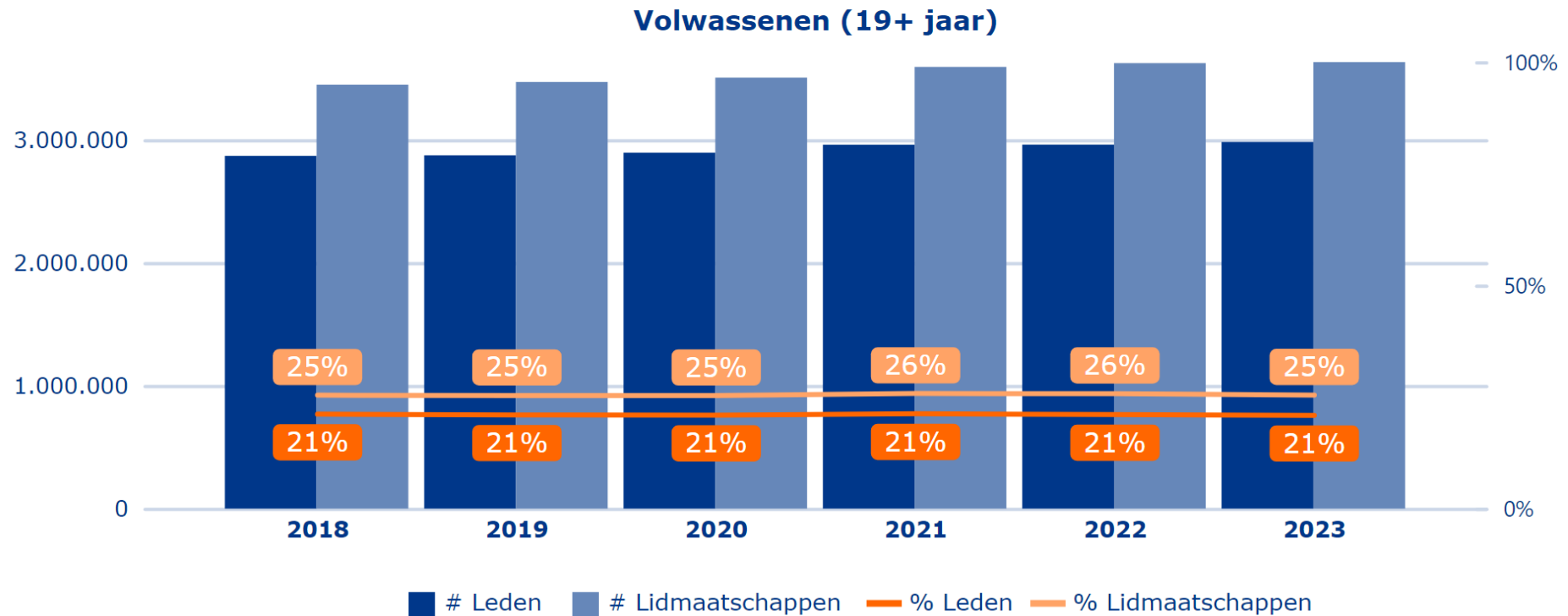
Bevindingen

- Het aantal jeugdleden is in 2023 ten opzichte van 2022 met circa 19.000 leden gestegen: onder de jongere jeugd met 10.000 leden en onder jongeren met 9.000 leden. De groei bij de jongere jeugd komt met name door een groei van voetbal en gymnastiek. Bij de jongeren komt de groei door hockey en voetbal.
- Het aantal lidmaatschappen is met een groei van 14.000 iets minder hard gestegen dan het aantal leden. De groei is over de twee leeftijdsgroepen gelijk verdeeld.

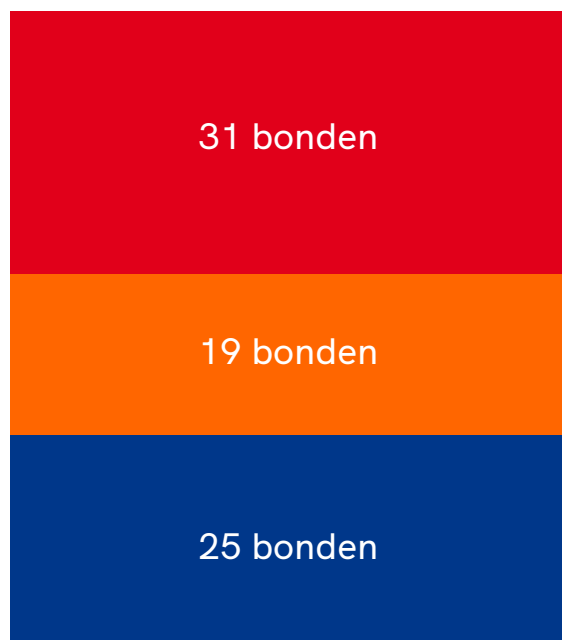
3.4.2 Aantal leden bij de volwassenen stijgt licht

Bevindingen

- Het aantal volwassen leden is in 2023 ten opzichte van 2022 met circa 21.000 leden gestegen. Het aantal volwassen leden in 2023 is met meer dan 100.000 leden gegroeid ten opzichte van voor corona (2019).
- Het absoluut aantal lidmaatschappen onder volwassenen is met een groei van 9.000 iets minder hard gestegen dan het aantal leden. Het totaal aantal lidmaatschappen onder volwassenen is met ruim 3,6 miljoen het hoogste lidmaatschapscijfer van de laatste 7 jaar.

3.5 Ledenaantallen per sportbond

Sportbonden met grootste stijging in aantal leden:

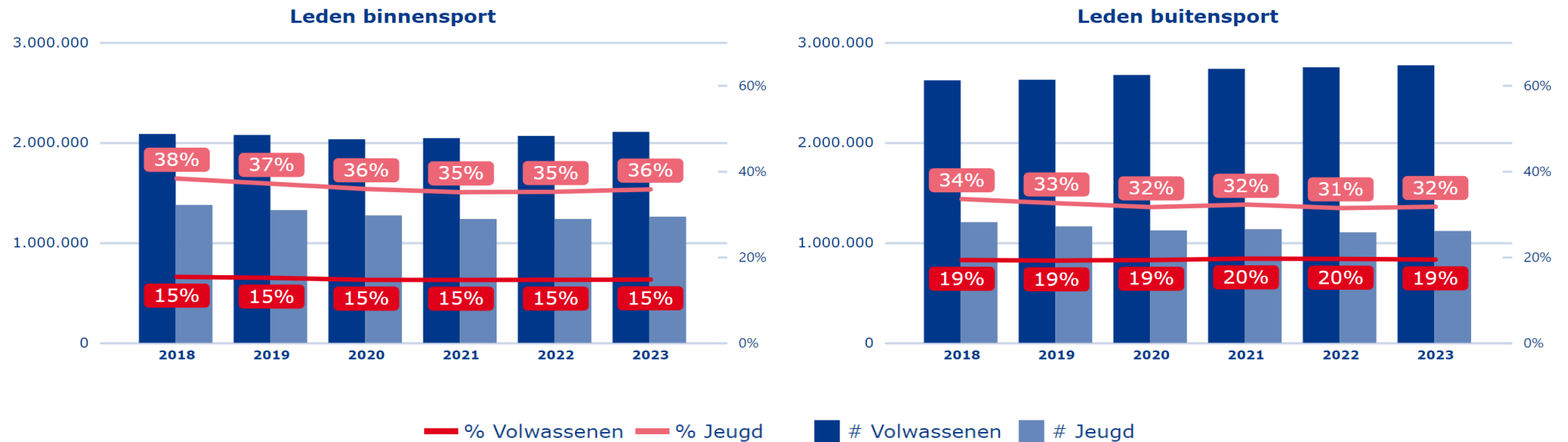
■ Positief (2% of meer toename) ■ Neutraal (Minder dan 2% toe- of afname) ■ Negatief (2% of meer afname)

Bevindingen

- Bij 31 sportbonden nemen de ledenaantallen toe met 2% of meer. Dat zijn 2 extra bonden ten opzichte van 2022.
- Bij 19 sportbonden blijven de ledenaantallen ongeveer stabiel. Hier is minder dan 2% toe- of afname te zien.
- Bij 25 sportbonden nemen de ledenaandelen af met 2% of meer.

3.6 Verschillen tussen binnen- en buitensporten

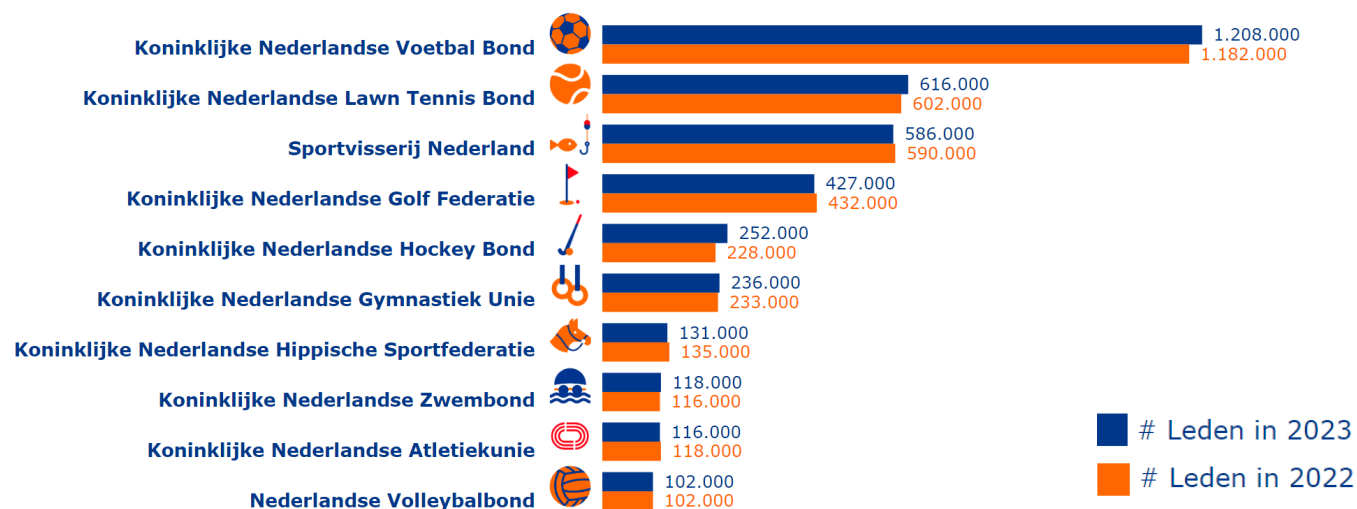

Bevindingen

- Het aantal leden van de binnensporten is het afgelopen jaar gegroeid ten opzichte van 2022, deze toename is zowel bij de volwassenen als de jeugd te zien. Ledengroei bij sporten zoals basketbal, klim-en bergsport, gymnastiek en zwemsport zorgen voornamelijk voor de groei.
- Het aantal buitensport leden is dit jaar ook gestegen, zowel bij de jeugd als bij de volwassenen. Vorig jaar daalde het aantal jeugdleden bij de buitensport nog, nu herstelt het zich. De groei bij de buitensport komt met name door voetbal, hockey en tennis.

3.7 Top 10 sportbonden

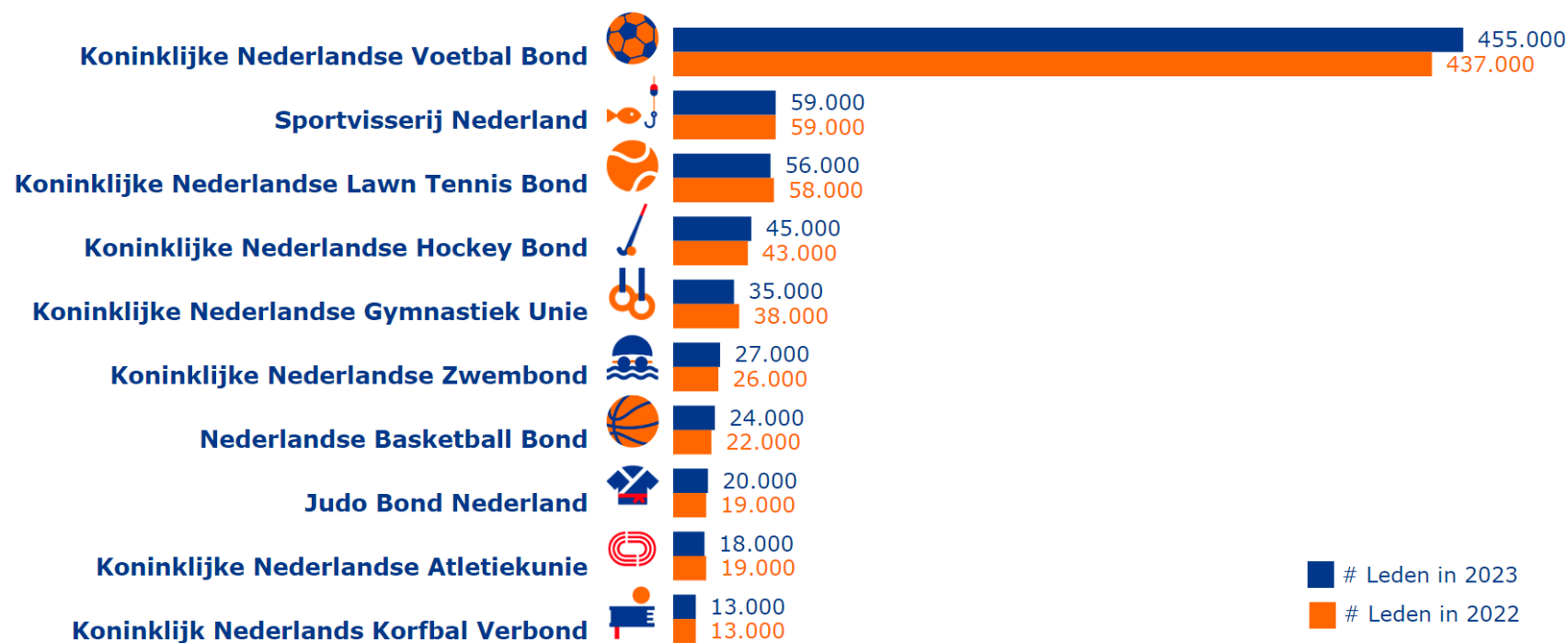
3.7.1 Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond de sportbond met de meeste leden in 2023

Bevindingen

- De Top 10 sportbonden met de meeste leden bestaat in 2023 uit dezelfde bonden als in 2022. Ten opzichte van 2022 zijn er wel enkele verschuivingen: de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond staat nu op de 5^e plek en is daarmee de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie voorbij. De Koninklijke Nederlandse Zwem Bond heeft de 8^e plek overgenomen van de Koninklijke Nederlandse Atletiekunie die naar de 9^e plek daalt.
- De Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond is de grootste bond en dit jaar ook de bond met de meeste ledengroei. De andere bonden in de Top 10 sportbonden met ledengroei in 2023 ten opzichte van 2022 zijn: Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (+14.000), Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (+24.000), Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (+3.000) en Koninklijke Nederlandse Zwem Bond (+2.000). Sportvisserij Nederland (-4.000), Koninklijke Nederlandse Golf Federatie (-5.000), Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (-4.000) en Koninklijke Nederlandse Atletiekunie (-2.000) hadden ledenverlies in 2023.
- Niet in de Top 10, maar sportbonden met flinke ledengroei zijn Nederlandse Basketball Bond (+4.000) en de Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond (+3.000). De Koninklijke Wandel Bond Nederland was de grootste daler (-13.000).

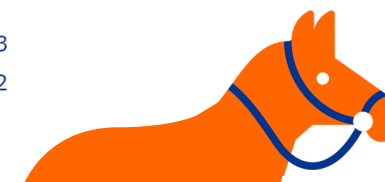
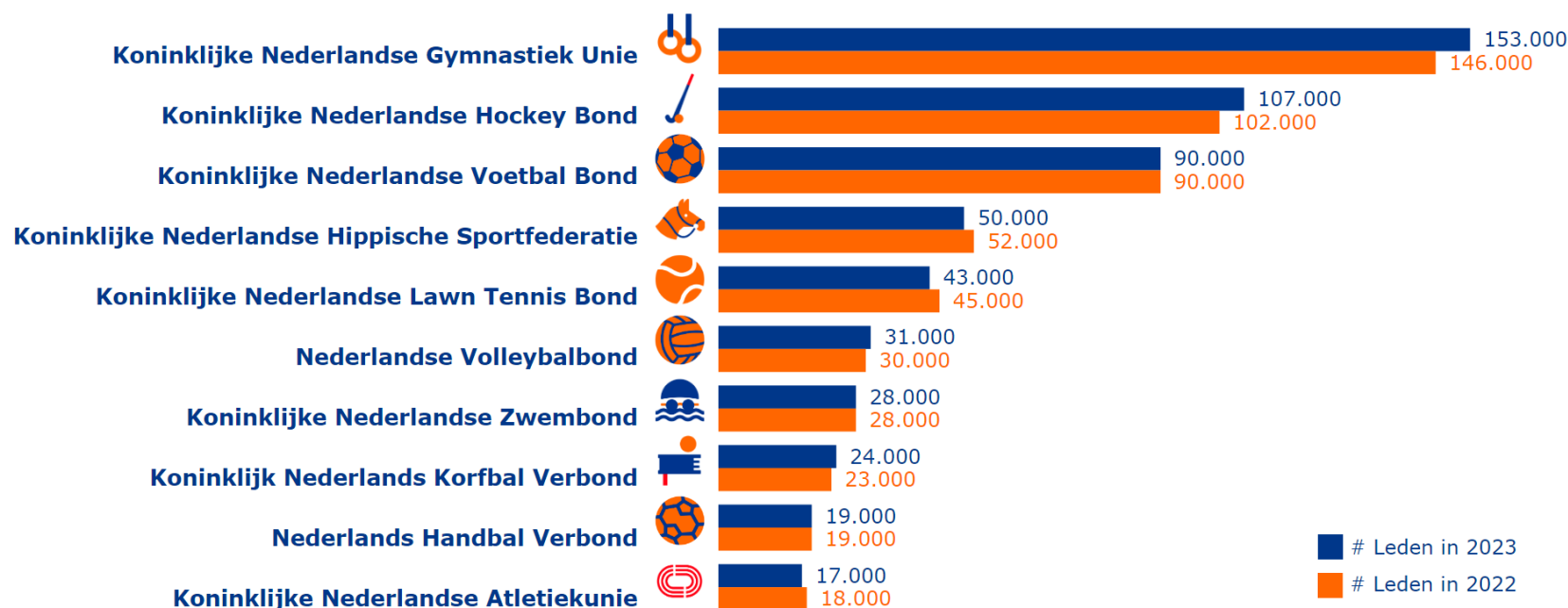
3.7.2 Top 10 sportbonden jongens

Bevindingen

- De top 10 sportbonden met de meeste mannelijke jeugdleden bestaat in 2023 uit dezelfde bonden als in 2022. Ook de volgorde is gelijk aan 2022.
- De Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond blijft de grootste sportbond onder de jongens tot en met 18 jaar: de KNVB laat hier een groei van 18.000 leden zien, het grootste deel van deze groei komt van de jongens tot en met 12 jaar (+15.000).
- De drie sportbonden met de grootste ledengroei onder de jongens tot en met 18 jaar zijn: Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (+18.000), Nederlandse Basketball Bond (+2.000) en Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (+1.800).
- De drie sportbonden met het meeste ledenverlies zijn Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (-2.800), Koninklijk Nederlands Watersport Verbond (-2.000) en Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (-1.900).

3.7.3 Top 10 sportbonden meiden

Bevindingen

- De Top 10 sportbonden met de meeste vrouwelijke jeugdleden bestaat in 2023 uit dezelfde bonden als in 2022. Ook de volgorde is gelijk aan 2022.
- De Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie blijft de grootste sportbond onder de meiden tot en met 18 jaar: de KNGU laat hieraan groei van 7.300 leden zien, het grootste deel van deze groei komt van de meiden van 5 tot en met 12 jaar (+5.400)
- De drie sportbonden met de grootste ledengroei onder de meiden tot en met 18 jaar zijn: Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (+7.300), Koninklijk Nederlandse Hockey Bond (+4.400) en Nederlandse Volleybalbond (+800)
- De drie sportbonden met het meeste ledenverlies zijn Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (-2.600), Koninklijk Nederlands Watersport Verbond (-1.900) en Koninklijke Nederlandse Hippië Sportfederatie (-1.800).

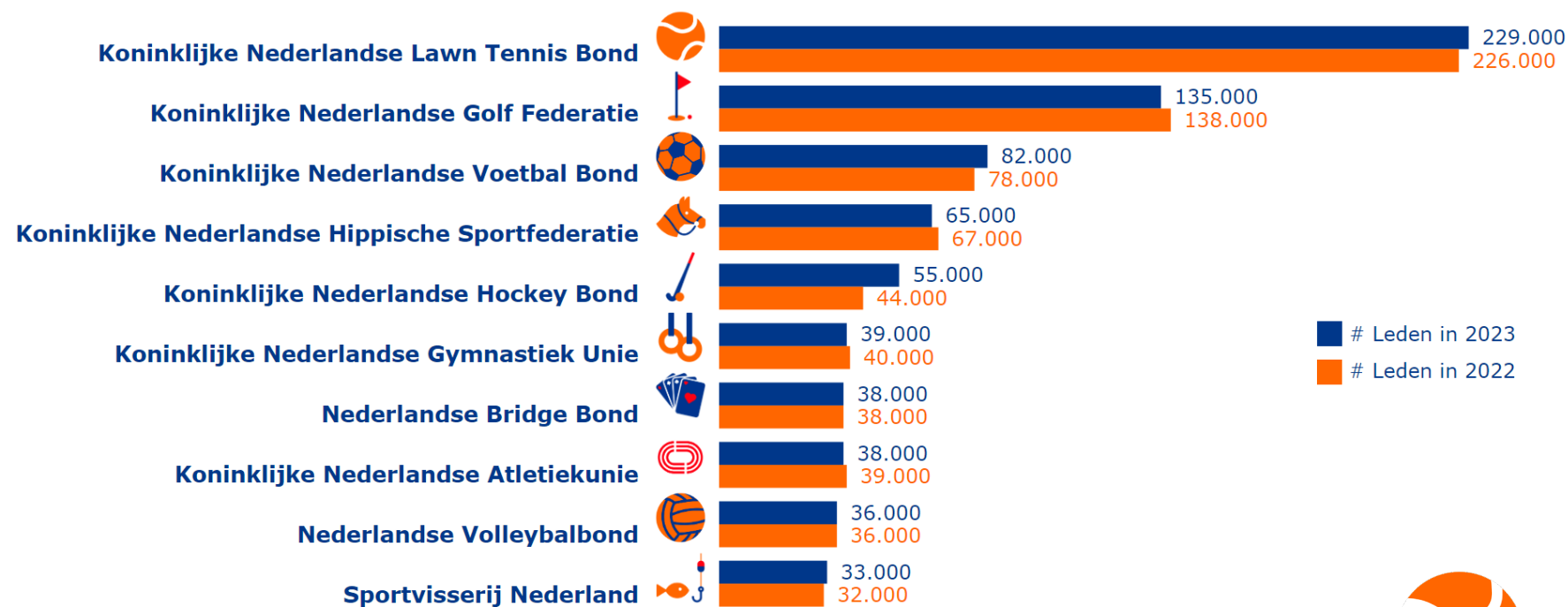
3.7.4 Top 10 sportbonden mannen

Bevindingen

- De Top 10 sportbonden bij de volwassen mannen (19 jaar en ouder) heeft in 2023 een aantal verschuivingen en een nieuwe bond opgeleverd. De Koninklijke Nederlandse LawnTennis Bond is een plek gestegen (van 4 naar 3) ten opzichte van 2022 ten koste van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie (van 3 naar 4). Koninklijke Nederlandse Hockey Bond staat in 2023 op de 6^e plek (was 8^e in 2022) ten koste van Koninklijke Nederlandse Atletiekunie (van 6 naar 7) en Koninklijk Nederlands Watersport Verbond (van 7 naar 8). De Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging is uit de top 10 en de 10^e plek is ingenomen door de Koninklijke Nederlandse Zwembond.
- Grootste toename qua leden onder de mannen van 19 jaar en ouder is te zien bij de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (+15.400), Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (+5.400), Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (+4.800), Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond (+1.900) en -niet in de top 10- de Koninklijke Nederlandse Biljart Bond (+1.400).

3.7.5 Top 10 sportbonden vrouwen

Bevindingen

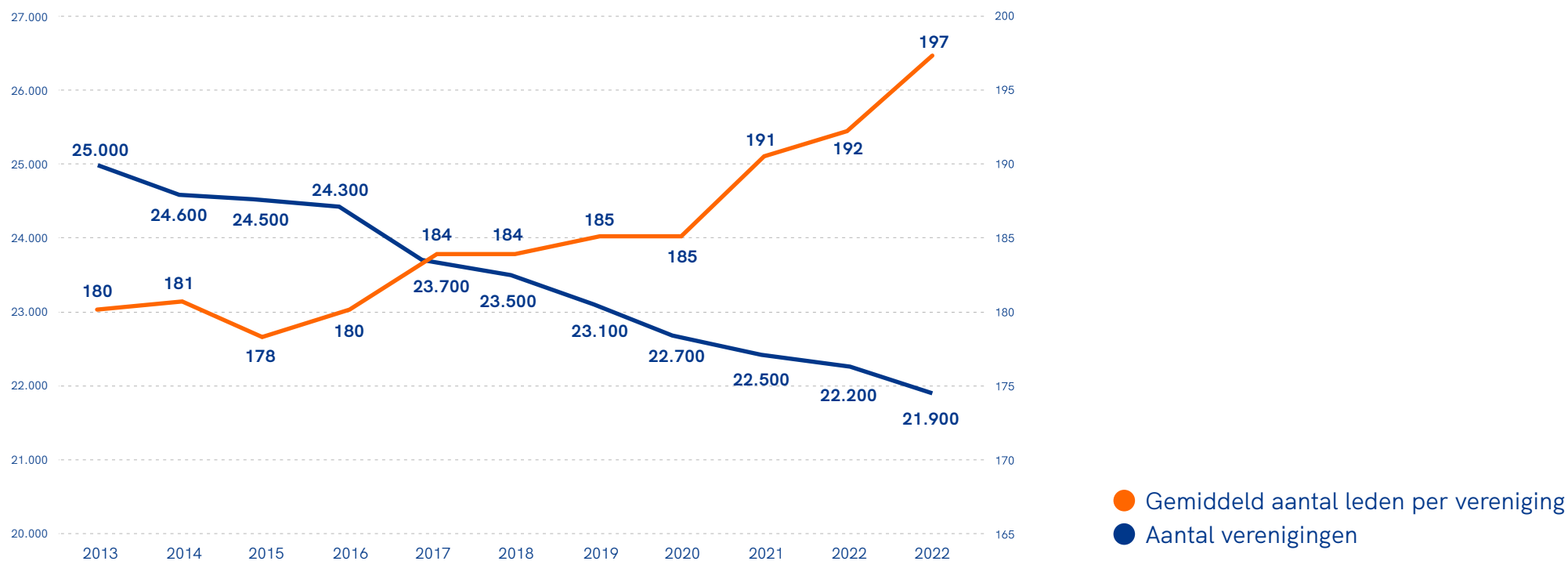
- De Top 10 sportbonden bij de volwassen vrouwen (19 jaar en ouder) is in 2023 bijna gelijk gebleven aan de top 10 van 2022, de enige verschuiving zit in de Sportvisserij Nederland dat de top 10 in is ten koste van Koninklijke Wandel Bond Nederland.
- Grootste toename qua leden onder de vrouwen van 19 jaar en ouder is te zien bij de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (+11.000), Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (+3.300), Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (+3.000), Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond (+1.400) en -niet in de top 10- de Koninklijke Nederlandse Zwembond (+1.400).

4. verenigingen

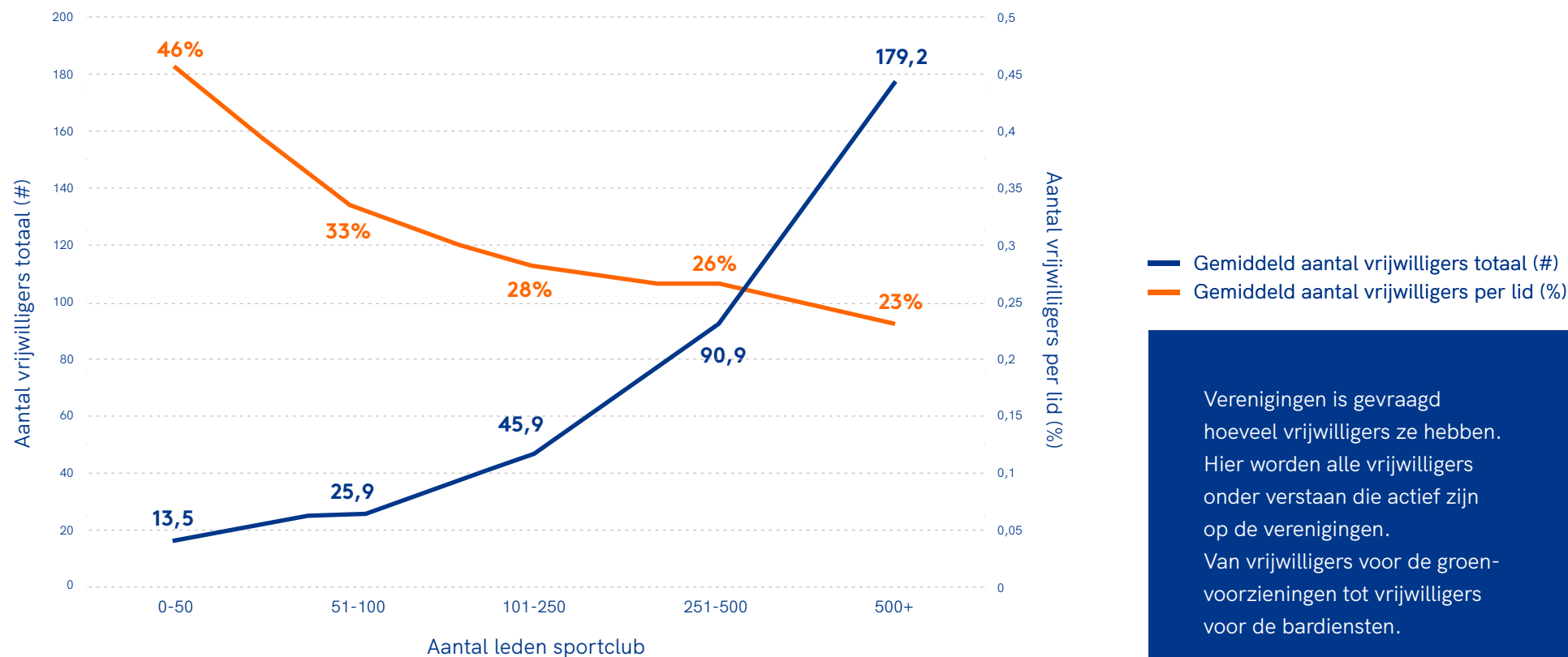
4.1 Aantal verenigingen

Bevindingen

- Het aantal sportverenigingen dat via een sportbond bij NOC*NSF is aangesloten, is in 2023 iets gedaald in vergelijking met 2022. Gemiddeld daalt het aantal sportverenigingen met 281 per jaar sinds 2013.
- De top 10 sportbonden (paragraaf 3.7.1) hebben samen circa 9.500 verenigingen, wat goed is voor ruim 43% van het totaal. Het totale aantal verenigingen van de top 10 sportbonden samen daalde met 11 verenigingen ten opzichte van 2022.
- Aangezien het totale aantal leden bij de bonden afgelopen jaar wel gestegen is, is ook het gemiddeld aantal leden per sportvereniging in 2023 iets toegenomen.

4.2 Vrijwilligers bij de verenigingen

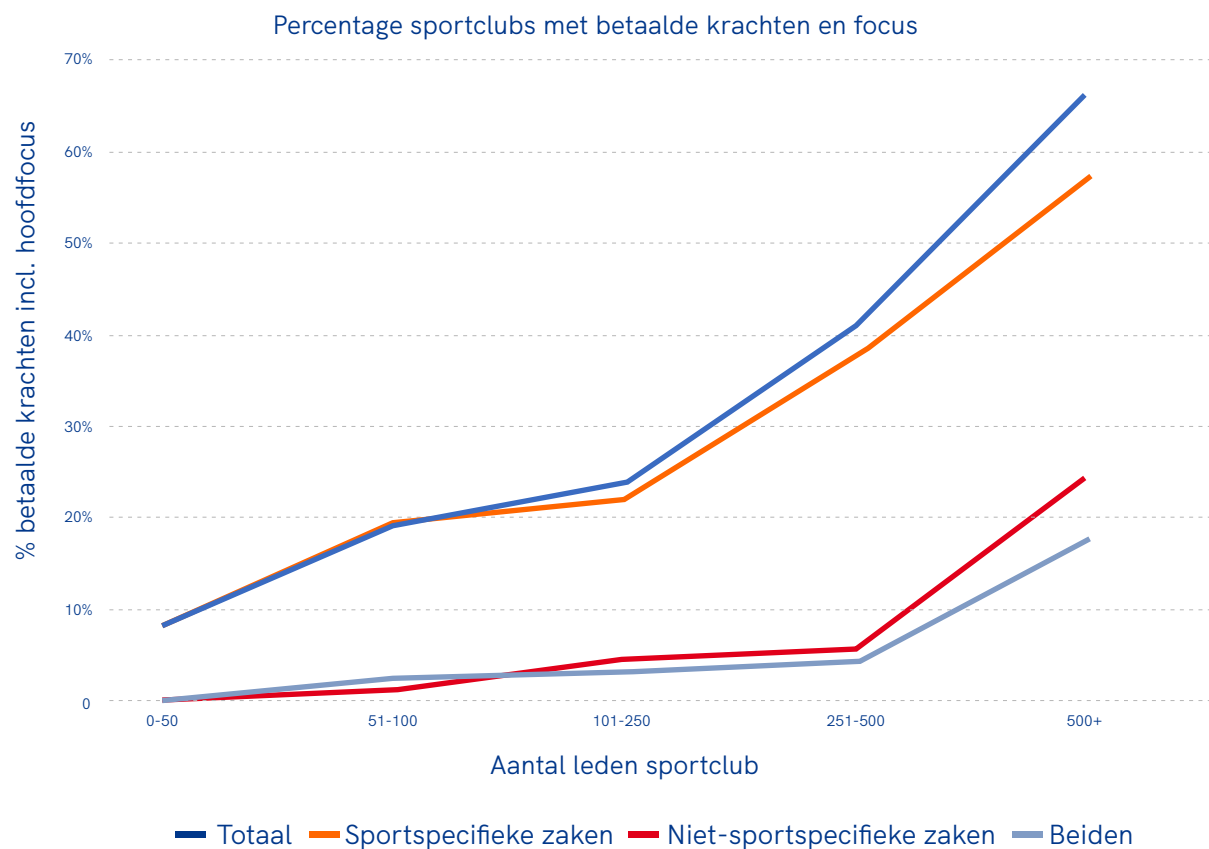
Verenigingen is gevraagd hoeveel vrijwilligers ze hebben. Hier worden alle vrijwilligers onder verstaan die actief zijn op de verenigingen. Van vrijwilligers voor de groen-voorzieningen tot vrijwilligers voor de bardiensten.

Bevindingen

- Grote verenigingen hebben meer vrijwilligers, maar relatief gezien hebben de kleinere verenigingen meer vrijwilligers.
- Gemiddeld heeft een verenigingen van 0-50 leden 1 vrijwilliger per 2,2 leden. Een verenigingen van 500+ leden heeft gemiddeld 1 vrijwilliger per 4,3 leden.
- Uitgaande van de CBS statistieken over aantallen verenigingen en de 21.900 verenigingen die bij NOC*NSF zijn aangesloten, kan er geconcludeerd worden dat er zo'n 1.011.000 vrijwilligers actief zijn bij NOC*NSF aangesloten verenigingen.

4.3 Betaalde krachten bij de sportclub

Onder betaalde krachten verstaan we alle personen die meer dan de vrijwilligersvergoeding betaald krijgen. De vrijwilligersvergoeding bedraagt voor iemand van 21 jaar of ouder maximaal € 5,- per uur, maximaal € 180,- per maand én maximaal € 1.800,- per jaar. De vrijwilligersvergoeding voor iemand jonger dan 21 jaar bedraagt maximaal € 2,75 per uur, maximaal € 180 per maand én maximaal € 1.800,- per jaar. Als iemand betaald krijgt en het uur-, maand- én jaarbedrag zijn alle drie lager dan de maximale vrijwilligersvergoeding, dan is dit een vrijwilliger. Is één van de drie bedragen hoger dan de maximale vrijwilligersvergoeding, dan is diegene een betaalde kracht.

Bevindingen

- 8% van de kleinste verenigingen (0-50 leden) werkt met betaalde krachten, 66% van de grootste verenigingen (500+ leden) werkt met betaalde krachten.
- Het grootste gedeelte van de betaalde krachten houdt zich bezig met sportspecifieke zaken.
- Bij de grootste verenigingen worden er ook betaalde krachten ingezet voor niet-sportspecifieke zaken. 24% van de grootste verenigingen (500+ leden) heeft betaalde krachten voor niet-sportspecifieke zaken.

4.4 Sportclubs en samenwerkingen

Grootte sportclub (leden)	Werkt samen met gemiddeld x organisaties (#)	Gemeente(n)	Andere vereniging(en) binnen mijn sport	Sportbond(en)	Andere vereniging(en) buiten mijn sport	Onderwijsinstellingen(en) - Basisonderwijs
0-50	3,3	57%	80%	46%	30%	30%
51-100	4,4	71%	75%	50%	59%	47%
101-250	5,3	78%	78%	54%	58%	52%
251-500	6,2	86%	79%	67%	58%	50%
500+	8,0	95%	96%	80%	68%	57%

Bevindingen

- De kleinste sportclubs (0-50 leden) werken gemiddeld samen met 3,3 verschillende typen organisaties. De grootste sportclubs (500+ leden) werken gemiddeld samen met 8,0 verschillende typen organisaties.
- De 5 typen organisaties waar het meest mee wordt samengewerkt door sportclubs zijn: gemeente(n), andere vereniging(en) binnen de sport, sportbond(en), andere vereniging(en) buiten de sport en onderwijsinstelling(en) - basisonderwijs.
- Ook bedrijven zijn een belangrijke samenwerkingspartner voor sportclubs. Hoe groter de sportclub, hoe meer er met bedrijven wordt samengewerkt.
- De helft van de grootste sportclubs (500+ leden) werkt samen met bedrijven.

4.5 De belangrijkste thema's voor sportclubs in seizoen 2022-2023'

Beleidssterrein/thema	Staat in top-5 prioriteiten (% van sportclubs)
Vrijwilligers	71%
Ledenwerving	59%
Ledenbehoud	54%
Accommodatie	48%
Financiën	42%
Communicatie	37%
Sporttechnisch beleid	36%
Interne organisatie	33%
Sponsoring	29%
Sociaal veilige sportomgeving	21%
Samenwerking met andere organisaties	18%
Arbitrage, jury of officials	17%
Duurzaamheid	13%
Top- en prestatiepost	8%
Gezonde sportomgeving	6%
Inclusiviteit	5%
AVG	4%

Bevindingen

- Bij het aangeven van de vijf belangrijkste beleidssterreinen en thema's, komt het thema vrijwilligers voor 71% van de sportclubs als één van de vijf top-prioriteiten naar boven.
- Andere belangrijke thema's zijn ledenwerving, ledenbehoud en de accommodatie.

5. bijlagen

bijlagen

Onderstaande bijlagen zijn opgesteld ter aanvulling op de rapportage 'Zo Sport Nederland 2023'. De bijlagen bevatten cijfers over de lidmaatschappen van de 77 sportbonden die zijn aangesloten bij NOC*NSF.

Doordat er verbeteringen zijn doorgevoerd in het dataverwerkings-systeem, kunnen de cijfers in deze bijlagen afwijken van de cijfers die zijn weergegeven in voorgaande rapportages over de lidmaatschappen. Vanaf 2015 zijn er in de overzichten drie nieuwe sportbonden bijgekomen. Het gaat hierbij om de Survivalrun Bond Nederland, de Skateboard Federatie Nederland en de Nederlandse Gewicht-hefbond. Eerdere gegevens van deze bonden zijn onbekend.

De ledencijfers van de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie en Gehandicaptensport Nederland zijn in deze bijlagen niet meegenomen. De ledencijfers van deze sportbonden zijn zodanig gevoelig, dat deze gegevens niet openbaar mogen worden gepubliceerd.

Het aantal lidmaatschappen van de sportbonden is afgerond op duizendtallen als de aantallen meer dan 1.000 zijn; honderdtallen als de aantallen meer dan 100 zijn en tientallen als de aantallen meer dan 1 zijn.

Let op: de totalen zijn niet gebaseerd op de som van de afgeronde aantallen lidmaatschappen per sportbond, maar op de hierboven genoemde afronding van het totaal aantal leden van alle bonden in een jaar. Hiernaast zijn de procentuele verschillen ook niet gebaseerd op de afgeronde aantallen lidmaatschappen die eraan staan, maar op de niet afgeronde aantallen lidmaatschappen per sportbond in een jaar.

- Bijlagen 1 - Lidmaatschappen sportbonden totaal**
- Bijlagen 2 - Lidmaatschappen jeugd naar geslacht**
- Bijlagen 3 - Lidmaatschappen volwassenen naar geslacht**
- Bijlagen 4 - Absolute ontwikkeling lidmaatschappen**
- Bijlagen 5 - Lidmaatschappen op volgorde van grootte**
- Bijlagen 6 - Verdeling lidmaatschappen naar type sport**
- Bijlagen 7 - Aantal verenigingen per sportbond**
- Bijlagen 8 - Absolute ontwikkeling leden**

Bijlage 1: Lidmaatschappen sportbonden totaal

Sportbond	Lidmaat- schappen 2023	Lidmaat- schappen 2022	Lidmaat- schappen 2018	Vershil lidm. 2023 - 2022 %	Vershil lidm. 2023 - 2018 %
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.218.000	1.220.000	1.209.000	-0%	1%
Sportvisserij Nederland	723.000	708.000	567.000	2%	27%
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	649.000	631.000	558.000	3%	16%
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	430.000	436.000	380.000	-1%	13%
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	261.000	232.000	259.000	13%	1%
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	256.000	257.000	293.000	-0%	-12%
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	132.000	137.000	160.000	-4%	-18%
Koninklijke Nederlandse Zwembond	125.000	122.000	160.000	3%	-22%
Koninklijke Nederlandse Atletiekunie	118.000	120.000	135.000	-2%	-12%
Nederlandse Volleybalbond	103.000	103.000	116.000	0%	-11%
Nederlandse Bridge Bond	87.000	92.000	116.000	-6%	-25%
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	80.000	79.000	84.000	1%	-5%
Nederlandse Toer Fiets Unie	77.000	78.000	74.000	-1%	4%
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	72.000	68.000	64.000	5%	12%
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	71.000	73.000	81.000	-2%	-12%
Nederlandse Basketball Bond	60.000	56.000	51.000	7%	17%
Nederlandse Ski Vereniging	53.000	54.000	67.000	-1%	-21%
Nederlands Handbal Verbond	51.000	51.000	53.000	0%	-4%
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	46.000	42.000	40.000	10%	15%
Koninklijke Nederlandse Roeibond	42.000	45.000	35.000	-6%	20%
Judo Bond Nederland	42.000	40.000	49.000	4%	-14%
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	40.000	42.000	55.000	-5%	-28%
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	39.000	39.000	37.000	-1%	6%
Badminton Nederland	38.000	37.000	38.000	3%	2%
Koninklijke Wandel Bond Nederland	38.000	52.000	82.000	-26%	-54%

Sportbond	Lidmaatschappen 2023	Lidmaatschappen 2022	Lidmaatschappen 2018	Vershil lidm. 2023 - 2022 %	Vershil lidm. 2023 - 2018 %
Nederlandse Tafeltennisbond	28.000	27.000	27.000	4%	5%
Nederlandse Darts Bond	26.000	26.000	31.000	2%	-16%
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	24.000	23.000	31.000	6%	-22%
Reddingsbrigade Nederland	21.000	21.000	22.000	-0%	-6%
Koninklijke Nederlandse Schaakbond	20.000	20.000	24.000	-4%	-18%
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	19.000	20.000	20.000	-3%	-4%
Rugby Nederland	18.000	17.000	16.000	7%	15%
Survivalrun Bond Nederland	16.000	22.000	14.000	-31%	11%
Nederlandse Jeu de Boules Bond	14.000	14.000	16.000	2%	-11%
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.000	14.000	14.000	-4%	-4%
Nederlandse Onderwatersport Bond	13.000	13.000	14.000	1%	-2%
Nederlandse Triathlon Bond	11.000	21.000	28.000	-50%	-62%
Knac Nationale Autosport Federatie	10.000	11.000	10.000	-9%	5%
Koninklijke HandboogSport Nederland	10.000	10.000	10.000	4%	-3%
Koninklijke Nederlandse Kaatsbond	10.000	10.000	11.000	-2%	-15%
Nederlandse Bowling Federatie	9.000	9.000	10.000	1%	-9%
Squash Bond Nederland	8.000	7.000	7.000	11%	15%
Karate-Do Bond Nederland	8.000	8.000	9.000	1%	-7%
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	7.000	7.000	8.000	-4%	-18%
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	6.000	5.000	5.000	18%	18%
Nederlandse Boksbond	6.000	10.000	8.000	-45%	-27%
IJshockey Nederland	5.000	5.000	6.000	0%	-10%
Koninklijke Nederlandse Krachtsport- en Fitnessbond	5.000	3.000	7.000	58%	-29%
Taekwondo Bond Nederland	4.000	4.000	6.000	4%	-26%
Koninklijke Nederlandse Dambond	3.000	3.000	4.000	3%	-14%

Sportbond	Lidmaat- schappen 2023	Lidmaat- schappen 2022	Lidmaat- schappen 2018	Vershil lidm. 2023 - 2022 %	Vershil lidm. 2023 - 2018 %
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.000	3.000	3.000	5%	-8%
Nederlandse Klootschietbond	3.000	3.000	3.000	-2%	-13%
Aikido Bond Nederland	2.000	2.000	3.000	-9%	-25%
American Football Bond Nederland	2.000	2.000	2.000	14%	16%
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	2.000	2.000	4.000	-13%	-43%
Nederlandse Frisbee Bond	2.000	2.000	2.000	-3%	10%
Nederlandse Algemene Danssport Bond	2.000	1.000	1.000	71%	43%
Nederlandse Kruisboog Bond	1.000	1.000	3.000	-9%	-55%
Skateboard Federatie Nederland	1.000	800		37%	
Nederlandse Beugel Bond	1.000	1.000	1.000	-5%	-10%
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	1.000	1.000	1.000	-5%	-14%
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	900	1.000	1.000	-8%	-27%
Holland Surfing Association	900	800	600	18%	42%
Algemene Nederlandse Sjoelbond	800	800	1.000	-1%	-29%
Nederlandse Rollersports Bond	700	700	700	-5%	-6%
Nederlandse Lacrosse Bond	600	1.000	1.000	-39%	-37%
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	500	600	900	-13%	-45%
Koninklijke Nederlandsche Kolfbond	500	500	500	3%	-1%
Nederlandse Gewichthef Bond	500	400		6%	
Nederlandse Go Bond	400	400	500	-3%	-16%
Nederlandse Minigolf Bond	400	400	400	-7%	-19%
Nederlandse Draken Boot Federatie	300	300	400	11%	-4%
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	300	300	400	14%	-7%
Nederlandse Curling Bond	200	100	200	30%	5%
Bob en Slee Bond Nederland	60	50	60	12%	-10%
Gehandicaptensport Nederland					
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie					
Totaal	5.192.000	5.170.000	5.149.000	0%	1%

Bijlage 2: Lidmaatschappen jeugd (0 t/m 18) naar geslacht

Sportbond	Lidm. jongens 2023	Lidm. jongens 2022	Lidm. jongens 2018	Vershil lidm. jongens 2023 - 2022	Vershil lidm. jongens 2023 - 2018	Lidm. meisjes 2023	Lidm. meisjes 2022	Lidm. meisjes 2018	Vershil lidm. meisjes 2023 - 2022	Vershil lidm. meisjes 2023 - 2018
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	460.000	445.000	488.000	3%	-6%	91.000	91.000	92.000	-0%	-1%
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	38.000	42.000	49.000	-10%	-24%	166.000	161.000	177.000	3%	-6%
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	47.000	44.000	53.000	6%	-11%	110.000	104.000	118.000	6%	-7%
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	59.000	60.000	59.000	-3%	-1%	44.000	47.000	48.000	-6%	-8%
Sportvisserij Nederland	62.000	62.000	46.000	1%	34%	4.000	5.000	3.000	-11%	47%
Koninklijke Nederlandse Zwembond	28.000	28.000	41.000	0%	-33%	30.000	30.000	44.000	0%	-32%
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	3.000	3.000	4.000	-9%	-24%	51.000	53.000	58.000	-4%	-12%
Nederlandse Volleybalbond	8.000	7.000	9.000	3%	-17%	31.000	31.000	40.000	2%	-21%
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	13.000	13.000	14.000	2%	-6%	24.000	23.000	26.000	2%	-10%
Koninklijke Nederlandse Atletiekunie	18.000	19.000	21.000	-5%	-12%	17.000	18.000	19.000	-4%	-10%
Nederlandse Basketball Bond	25.000	23.000	18.000	11%	43%	8.000	8.000	7.000	7%	25%
Judo Bond Nederland	21.000	20.000	27.000	5%	-20%	7.000	6.000	8.000	7%	-17%
Nederlands Handbal Verbond	6.000	6.000	6.000	3%	-5%	19.000	19.000	21.000	1%	-8%
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	6.000	6.000	6.000	5%	-3%	12.000	11.000	9.000	12%	37%
Badminton Nederland	6.000	6.000	6.000	3%	-5%	5.000	5.000	6.000	6%	-10%
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	6.000	8.000	11.000	-24%	-42%	5.000	7.000	8.000	-29%	-36%
Nederlandse Ski Vereniging	5.000	5.000	4.000	-10%	12%	6.000	5.000	4.000	16%	48%
Reddingsbrigade Nederland	5.000	5.000	6.000	-1%	-14%	5.000	5.000	6.000	3%	-5%
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	7.000	8.000	7.000	-10%	8%	3.000	3.000	3.000	-13%	5%
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	8.000	8.000	8.000	-8%	-4%	2.000	2.000	2.000	-6%	-0%
Rugby Nederland	8.000	7.000	7.000	5%	13%	900	800	800	7%	6%
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	4.000	4.000	5.000	2%	-10%	4.000	4.000	4.000	-1%	-10%
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	5.000	6.000	6.000	-5%	-11%	2.000	2.000	2.000	-10%	-18%
Koninklijke Nederlandse Schaakbond	6.000	6.000	8.000	-10%	-30%	1.000	1.000	2.000	-20%	-56%
Nederlandse Tafeltennisbond	4.000	4.000	5.000	2%	-6%	1.000	1.000	1.000	-2%	-9%

Sportbond	Lidm. jongens 2023	Lidm. jongens 2022	Lidm. jongens 2018	Vershil lidm. jongens 2023 - 2022	Vershil lidm. jongens 2023 - 2018	Lidm. meisjes 2023	Lidm. meisjes 2022	Lidm. meisjes 2018	Vershil lidm. meisjes 2023 - 2022	Vershil lidm. meisjes 2023 - 2018
Survivalrun Bond Nederland	3.000	4.000	3.000	-32%	13%	2.000	3.000	2.000	-35%	29%
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	3.000	3.000	4.000	-4%	-24%	400	400	500	-3%	-14%
Karate-Do Bond Nederland	2.000	2.000	2.000	1%	-5%	1.000	1.000	1.000	2%	-11%
Koninklijke Nederlandse Roeibond	1.000	2.000	1.000	-15%	6%	1.000	1.000	1.000	-15%	10%
IJshockey Nederland	1.000	1.000	1.000	-1%	-1%	300	300	200	5%	38%
Koninklijke HandboogSport Nederland	1.000	1.000	2.000	1%	-34%	700	600	800	18%	-8%
Koninklijke Nederlandse Kaatsbond	1.000	1.000	2.000	-0%	-23%	1.000	1.000	1.000	-1%	-16%
Nederlandse Toer Fiets Unie	2.000	2.000	2.000	1%	-2%	300	400	400	-3%	-2%
Taekwondo Bond Nederland	1.000	1.000	2.000	1%	-34%	1.000	1.000	1.000	7%	-30%
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	700	900	2.000	-21%	-63%	300	400	700	-25%	-62%
Knac Nationale Autosport Federatie	800	2.000	700	-49%	26%	100	200	100	-49%	8%
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	1.000	1.000	1.000	0%	-20%	400	400	400	5%	7%
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	1.000	1.000	1.000	9%	-10%	100		200		-8%
Nederlandse Onderwatersport Bond	700	700	700	7%	0%	400	400	500	-4%	-21%
Skateboard Federatie Nederland	700	600		12%		200	200		-23%	
Squash Bond Nederland	600	200	200	140%	147%	200	70	80	219%	199%
Nederlandse Boksbond	600	1.000	1.000	-45%	-51%	100	300	400	-55%	-62%
Aikido Bond Nederland	400	500	700	-19%	-44%	200	300	400	-28%	-50%
American Football Bond Nederland	400	500	500	-4%	-8%	60	50	70	26%	-11%
Koninklijke Nederlandse Dambond	400	300	400	45%	-2%	100	90	100	32%	-1%
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	400	400	600	1%	-24%	70	80	100	-9%	-28%
Nederlandse Bowling Federatie	400	300	500	7%	-27%	100	100	200	6%	-26%
Nederlandse Rollersports Bond	40	40	40	-9%	11%	500	400	400	11%	24%
Koninklijke Nederlandse Krachtsport- en Fitnessbond	300	100	100	208%	128%	80	30	60	171%	25%
Nederlandse Triathlon Bond	200	700	700	-66%	-66%	200	400	500	-60%	-61%

Sportbond	Lidm. jongens 2023	Lidm. jongens 2022	Lidm. jongens 2018	Verschil lidm. jongens 2023 - 2022	Verschil lidm. jongens 2023 - 2018	Lidm. meisjes 2023	Lidm. meisjes 2022	Lidm. meisjes 2018	Verschil lidm. meisjes 2023 - 2022	Verschil lidm. meisjes 2023 - 2018
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	200	300	400	-15%	-46%	100	100	200	-4%	-40%
Koninklijke Wandel Bond Nederland	100	200	7.000	-15%	-98%	100	200	8.000	-19%	-98%
Nederlandse Darts Bond	300	200	400	6%	-43%	20	20	40	29%	-42%
Nederlandse Klootschietbond	200	300	400	-7%	-39%	60	70	100	-3%	-45%
Nederlandse Algemene Danssport Bond	70	40	40	106%	64%	100	70	50	94%	156%
Nederlandse Bridge Bond	100	100	90	-14%	17%	50	70	40	-26%	26%
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	100	100	100	-13%	10%	70	80	60	-9%	17%
Nederlandse Frisbee Bond	100	100	300	-28%	-61%	40	60	100	-29%	-62%
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	80	70	200	21%	-46%	0	10	30	-20%	-85%
Nederlandse Jeu de Boules Bond	60	60	80	-2%	-26%	30	30	40	-4%	-23%
Holland Surfing Association	60	60	50	7%	20%	20	20	20	5%	31%
Nederlandse Gewichtheef Bond	30	20		50%		20	10		214%	
Nederlandse Lacrosse Bond	30	40	70	-36%	-62%	20	30	60	-45%	-71%
Nederlandse Curling Bond	0	0	20	0%	-87%	10	10	10	-20%	-20%
Nederlandse Draken Boot Federatie	10	20	20	-50%	-50%	10	10	20	56%	-22%
Algemene Nederlandse Sjoelbond	10	0	10	25%	-38%	0	0	10	-67%	-86%
Bob en Slee Bond Nederland	0	0		0%		0	0		0%	
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	10	10	70	-17%	-93%	10	10	30	0%	-79%
Nederlandse Beugel Bond	10	10	20	-18%	-50%	10	0	0	67%	150%
Nederlandse Go Bond	10	10	20	-20%	-47%	0	0	0	0%	-50%
Nederlandse Kruisboog Bond	0	10	20	-50%	-79%	0	0	10	0%	-82%
Koninklijke Nederlandsche Kolfbond						0				
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond		0	0			0	0	0	0%	-50%
Nederlandse Minigolf Bond	0	0	10	-50%	-88%	0	0	10	-33%	-60%
Gehandicaptensport Nederland										
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie										
Totaal	886.000	878.000	954.000	1%	-7%	661.000	655.000	728.000	1%	-9%

Bijlage 3: Lidmaatschappen volwassenen (18+) naar geslacht

Sportbond	Lidm. man 2023	Lidm. man 2022	Lidm. man 2018	Vershil lidm. man 2023 - 2022	Vershil lidm. man 2023 - 2018	Lidm. vrouw 2023	Lidm. vrouw 2022	Lidm. vrouw 2018	Vershil lidm. vrouw 2023 - 2022	Vershil lidm. vrouw 2023 - 2018
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	585.000	602.000	563.000	-3%	4%	82.000	81.000	67.000	1%	23%
Sportvisserij Nederland	621.000	607.000	492.000	2%	26%	35.000	34.000	25.000	3%	40%
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	308.000	289.000	243.000	7%	27%	238.000	235.000	208.000	2%	15%
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	284.000	284.000	249.000	-0%	14%	136.000	140.000	121.000	-3%	13%
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	46.000	39.000	45.000	18%	3%	58.000	45.000	44.000	29%	30%
Nederlandse Bridge Bond	36.000	39.000	47.000	-6%	-22%	49.000	52.000	67.000	-6%	-27%
Koninklijke Nederlandse Atletiekunie	44.000	45.000	49.000	-1%	-10%	38.000	38.000	46.000	-0%	-17%
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	13.000	14.000	20.000	-7%	-36%	66.000	68.000	79.000	-3%	-17%
Nederlandse Toer Fiets Unie	65.000	65.000	62.000	-1%	4%	10.000	10.000	9.000	-1%	8%
Koninklijke Nederlandse Zwembond	35.000	34.000	38.000	4%	-7%	32.000	30.000	35.000	5%	-9%
Nederlandse Volleybalbond	28.000	28.000	30.000	-1%	-8%	36.000	37.000	37.000	-1%	-1%
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	39.000	37.000	34.000	5%	14%	24.000	23.000	20.000	6%	19%
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	46.000	44.000	48.000	5%	-4%	11.000	10.000	10.000	6%	15%
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	9.000	9.000	11.000	-4%	-20%	42.000	44.000	55.000	-5%	-22%
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	21.000	21.000	22.000	0%	-4%	23.000	22.000	23.000	2%	-0%
Nederlandse Ski Vereniging	24.000	23.000	32.000	4%	-25%	17.000	19.000	26.000	-7%	-32%
Koninklijke Nederlandse Roeibond	19.000	20.000	16.000	-6%	19%	21.000	22.000	17.000	-5%	24%
Koninklijke Wandel Bond Nederland	17.000	22.000	27.000	-24%	-37%	21.000	29.000	37.000	-28%	-43%
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	32.000	34.000	45.000	-6%	-29%	3.000	3.000	5.000	-6%	-37%
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	18.000	16.000	17.000	10%	5%	10.000	9.000	8.000	16%	29%
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	24.000	24.000	23.000	1%	3%	4.000	4.000	3.000	-1%	17%
Badminton Nederland	17.000	17.000	16.000	3%	7%	10.000	10.000	10.000	2%	4%
Nederlands Handbal Verbond	9.000	9.000	10.000	-2%	-4%	16.000	17.000	16.000	-0%	0%
Nederlandse Basketball Bond	20.000	19.000	20.000	3%	0%	7.000	7.000	7.000	4%	-6%
Nederlandse Darts Bond	24.000	23.000	28.000	3%	-14%	2.000	2.000	2.000	0%	-30%

Sportbond	Lidm. man 2023	Lidm. man 2022	Lidm. man 2018	Verschil lidm. man 2023 - 2022	Verschil lidm. man 2023 - 2018	Lidm. vrouw 2023	Lidm. vrouw 2022	Lidm. vrouw 2018	Verschil lidm. vrouw 2023 - 2022	Verschil lidm. vrouw 2023 - 2018
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	23.000	21.000	29.000	9%	-21%	1.000	1.000	2.000	10%	-27%
Nederlandse Tafeltennisbond	19.000	18.000	17.000	4%	7%	4.000	4.000	3.000	4%	14%
Judo Bond Nederland	11.000	11.000	12.000	0%	-4%	3.000	2.000	2.000	4%	5%
Nederlandse Jeu de Boules Bond	9.000	9.000	10.000	0%	-12%	6.000	5.000	6.000	4%	-9%
Koninklijke Nederlandse Schaakbond	12.000	12.000	13.000	1%	-4%	500	500	500	7%	9%
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	12.000	13.000	12.000	-4%	-3%	1.000	1.000	1.000	-10%	2%
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	9.000	9.000	9.000	-1%	2%	3.000	3.000	3.000	-3%	3%
Nederlandse Onderwatersport Bond	9.000	9.000	9.000	1%	-2%	3.000	3.000	3.000	-1%	3%
Survivalrun Bond Nederland	7.000	10.000	7.000	-28%	2%	3.000	5.000	3.000	-33%	22%
Nederlandse Triathlon Bond	7.000	14.000	19.000	-49%	-62%	3.000	6.000	7.000	-51%	-61%
Reddingsbrigade Nederland	5.000	6.000	6.000	-3%	-1%	4.000	4.000	4.000	-1%	-2%
Knac Nationale Autosport Federatie	8.000	8.000	8.000	-1%	1%	1.000	1.000	800	5%	31%
Rugby Nederland	8.000	7.000	7.000	7%	15%	2.000	2.000	1.000	12%	36%
Koninklijke HandboogSport Nederland	6.000	6.000	6.000	2%	1%	2.000	2.000	2.000	7%	17%
Nederlandse Bowling Federatie	6.000	6.000	6.000	-0%	-5%	2.000	2.000	2.000	-5%	-20%
Koninklijke Nederlandse Kaatsbond	5.000	5.000	6.000	-6%	-17%	2.000	2.000	2.000	1%	-11%
Squash Bond Nederland	6.000	6.000	5.000	4%	15%	1.000	1.000	1.000	7%	-1%
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	4.000	4.000	4.000	0%	2%	1.000	1.000	1.000	2%	11%
Koninklijke Nederlandse Krachtsport- en Fitnessbond	3.000	2.000	4.000	51%	-10%	1.000	800	3.000	55%	-60%
Nederlandse Boksbond	4.000	6.000	5.000	-41%	-17%	1.000	2.000	1.000	-54%	-24%
Karate-Do Bond Nederland	3.000	3.000	3.000	-1%	-10%	1.000	1.000	1.000	2%	-1%
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	4.000	4.000	3.000	17%	26%	200	20	200	982%	17%
IJshockey Nederland	3.000	3.000	4.000	0%	-19%	500	500	500	4%	1%
Koninklijke Nederlandse Dambond	3.000	3.000	3.000	-1%	-17%	100	100	90	-4%	41%
Nederlandse Klootschietbond	2.000	2.000	2.000	-2%	-6%	400	400	400	-2%	-16%

Sportbond	Lidm. man 2023	Lidm. man 2022	Lidm. man 2018	Verschil lidm. man 2023 - 2022	Verschil lidm. man 2023 - 2018	Lidm. vrouw 2023	Lidm. vrouw 2022	Lidm. vrouw 2018	Verschil lidm. vrouw 2023 - 2022	Verschil lidm. vrouw 2023 - 2018
Aikido Bond Nederland	1.000	1.000	1.000	-4%	-15%	300	300	400	-5%	-10%
American Football Bond Nederland	1.000	1.000	1.000	20%	26%	100	100	90	21%	40%
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	1.000	1.000	2.000	-7%	-37%	700	900	1.000	-22%	-49%
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	1.000	1.000	1.000	8%	1%	400	300	400	8%	-6%
Nederlandse Algemene Danssport Bond	600	400	500	45%	15%	900	500	600	84%	58%
Nederlandse Frisbee Bond	1.000	1.000	900	-1%	41%	400	400	400	3%	8%
Taekwondo Bond Nederland	1.000	1.000	1.000	3%	-17%	500	500	500	5%	-3%
Nederlandse Beugel Bond	900	1.000	1.000	-3%	-9%	100	200	200	-12%	-18%
Nederlandse Kruisboog Bond	800	900	2.000	-8%	-54%	300	300	700	-10%	-57%
Holland Surfing Association	600	500	500	18%	31%	200	200	100	32%	108%
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	600	600	800	1%	-23%	100	100	100	-2%	13%
Algemene Nederlandse Sjoelbond	400	400	600	-3%	-28%	300	300	500	1%	-30%
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	400	400	400	-6%	-12%	200	200	200	-8%	-10%
Nederlandse Lacrosse Bond	300	400	300	-32%	-20%	300	500	500	-43%	-41%
Koninklijke Nederlandsche Kolfbond	400	300	300	2%	2%	200	200	200	4%	-8%
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	300	300	500	-12%	-41%	200	200	400	-12%	-47%
Nederlandse Gewichtheft Bond	200	200		-2%		200	200		3%	
Nederlandse Go Bond	400	400	400	-1%	-14%	30	40	40	-14%	-16%
Nederlandse Minigolf Bond	200	300	300	-6%	-17%	100	100	100	-9%	-16%
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	300	300	300	8%	-17%	60	40	30	55%	111%
Nederlandse Draken Boot Federatie	200	200	200	19%	-6%	100	100	100	8%	15%
Nederlandse Curling Bond	80	70	100	16%	-15%	40	40	40	14%	-2%
Nederlandse Rollersports Bond	70	90	70	-24%	-10%	90	100	200	-40%	-52%
Bob en Slee Bond Nederland	40	30	50	9%	-31%	10	10	10	20%	33%
Skateboard Federatie Nederland	20	20		5%		0	0		100%	
Gehandicaptensport Nederland										
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie										
Totaal	2.587.000	2.577.000	2.413.000	0%	7%	1.046.000	1.047.000	1.037.000	-0%	1%

Bijlage 4: Absolute ontwikkeling lidmaatschappen

Sportbond	Lidmaat- schappen 2023	Lidmaat- schappen 2022	Lidmaat- schappen 2018	Vershil lidm. 2023 - 2022	Vershil lidm. 2023 - 2018
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.218.000	1.220.000	1.209.000	-2.000	8.000
Sportvisserij Nederland	723.000	708.000	567.000	14.000	156.000
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	649.000	631.000	558.000	18.000	91.000
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	430.000	436.000	380.000	-6.000	50.000
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	261.000	232.000	259.000	29.000	2.000
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	256.000	257.000	293.000	-800	-36.000
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	132.000	137.000	160.000	-5.000	-28.000
Koninklijke Nederlandse Zwembond	125.000	122.000	160.000	3.000	-35.000
Koninklijke Nederlandse Atletiekunie	118.000	120.000	135.000	-2.000	-17.000
Nederlandse Volleybalbond	103.000	103.000	116.000	300	-13.000
Nederlandse Bridge Bond	87.000	92.000	116.000	-6.000	-29.000
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	80.000	79.000	84.000	1.000	-4.000
Nederlandse Toer Fiets Unie	77.000	78.000	74.000	-500	3.000
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	72.000	68.000	64.000	3.000	8.000
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	71.000	73.000	81.000	-2.000	-10.000
Nederlandse Basketball Bond	60.000	56.000	51.000	4.000	9.000
Nederlandse Ski Vereniging	53.000	54.000	67.000	-600	-14.000
Nederlands Handbal Verbond	51.000	51.000	53.000	40	-2.000
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	46.000	42.000	40.000	4.000	6.000
Judo Bond Nederland	42.000	40.000	49.000	2.000	-7.000
Koninklijke Nederlandse Roeibond	42.000	45.000	35.000	-3.000	7.000
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	40.000	42.000	55.000	-2.000	-15.000
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	39.000	39.000	37.000	-400	2.000
Badminton Nederland	38.000	37.000	38.000	1.000	700
Koninklijke Wandel Bond Nederland	38.000	52.000	82.000	-14.000	-44.000

Sportbond	Lidmaatschappen 2023	Lidmaatschappen 2022	Lidmaatschappen 2018	Vershil lidm. 2023 - 2022	Vershil lidm. 2023 - 2018
Nederlandse Tafeltennisbond	28.000	27.000	27.000	1.000	1.000
Nederlandse Darts Bond	26.000	26.000	31.000	500	-5.000
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	24.000	23.000	31.000	1.000	-7.000
Reddingsbrigade Nederland	21.000	21.000	22.000	-80	-1.000
Koninklijke Nederlandse Schaakbond	20.000	20.000	24.000	-800	-4.000
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	19.000	20.000	20.000	-600	-800
Rugby Nederland	18.000	17.000	16.000	1.000	2.000
Survivalrun Bond Nederland	16.000	22.000	14.000	-7.000	2.000
Nederlandse Jeu de Boules Bond	14.000	14.000	16.000	200	-2.000
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.000	14.000	14.000	-600	-500
Nederlandse Onderwatersport Bond	13.000	13.000	14.000	100	-200
Nederlandse Triathlon Bond	11.000	21.000	28.000	-11.000	-17.000
Knac Nationale Autosport Federatie	10.000	11.000	10.000	-900	500
Koninklijke HandboogSport Nederland	10.000	10.000	10.000	400	-300
Koninklijke Nederlandse Kaatsbond	10.000	10.000	11.000	-200	-2.000
Nederlandse Bowling Federatie	9.000	9.000	10.000	50	-800
Squash Bond Nederland	8.000	7.000	7.000	800	1.000
Karate-Do Bond Nederland	8.000	8.000	9.000	80	-600
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	7.000	7.000	8.000	-200	-1.000
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	6.000	5.000	5.000	900	900
Nederlandse Boksbond	6.000	10.000	8.000	-5.000	-2.000
IJshockey Nederland	5.000	5.000	6.000	30	-600
Koninklijke Nederlandse Krachtsport- en Fitnessbond	5.000	3.000	7.000	2.000	-2.000
Taekwondo Bond Nederland	4.000	4.000	6.000	100	-1.000
Koninklijke Nederlandse Dambond	3.000	3.000	4.000	100	-600

Sportbond	Lidmaatschappen 2023	Lidmaatschappen 2022	Lidmaatschappen 2018	Vershil lidm. 2023 - 2022	Vershil lidm. 2023 - 2018
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.000	3.000	3.000	100	-300
Nederlandse Klootschietbond	3.000	3.000	3.000	-70	-400
Aikido Bond Nederland	2.000	2.000	3.000	-200	-700
American Football Bond Nederland	2.000	2.000	2.000	300	300
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	2.000	2.000	4.000	-300	-2.000
Nederlandse Frisbee Bond	2.000	2.000	2.000	-50	200
Nederlandse Algemene Danssport Bond	2.000	1.000	1.000	700	500
Nederlandse Kruisboog Bond	1.000	1.000	3.000	-100	-1.000
Skateboard Federatie Nederland	1.000	800		300	
Nederlandse Beugel Bond	1.000	1.000	1.000	-60	-100
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	1.000	1.000	1.000	-60	-200
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	900	1.000	1.000	-90	-400
Holland Surfing Association	900	800	600	100	300
Algemene Nederlandse Sjoelbond	800	800	1.000	-10	-300
Nederlandse Rollersports Bond	700	700	700	-30	-40
Nederlandse Lacrosse Bond	600	1.000	1.000	-400	-400
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	500	600	900	-80	-400
Koninklijke Nederlandsche Kolfbond	500	500	500	10	0
Nederlandse Gewichthef Bond	500	400		30	
Nederlandse Go Bond	400	400	500	-10	-80
Nederlandse Minigolf Bond	400	400	400	-30	-80
Nederlandse Draken Boot Federatie	300	300	400	30	-10
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	300	300	400	40	-30
Nederlandse Curling Bond	200	100	200	40	10
Bob en Slee Bond Nederland	60	50	60	10	-10
Gehandicaptensport Nederland					
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie					
Totaal	5.192.000	5.170.000	5.149.000	21.000	42.000

Bijlage 5: Lidmaatschappen op volgorde van grootte

Sportbond	Lidmaatschappen 2023	Lidmaatschappen 2022	Lidmaatschappen 2018	RANK Lidm. 2023	RANK Lidm. 2022	RANK Lidm. 2018
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.218.000	1.220.000	1.209.000	1	1	1
Sportvisserij Nederland	723.000	708.000	567.000	2	2	2
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	649.000	631.000	558.000	3	3	3
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	430.000	436.000	380.000	4	4	4
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	261.000	232.000	259.000	5	6	6
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	256.000	257.000	293.000	6	5	5
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	132.000	137.000	160.000	7	7	7
Koninklijke Nederlandse Zwembond	125.000	122.000	160.000	8	8	8
Koninklijke Nederlandse Atletiekunie	118.000	120.000	135.000	9	9	9
Nederlandse Volleybalbond	103.000	103.000	116.000	10	10	10
Nederlandse Bridge Bond	87.000	92.000	116.000	11	11	11
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	80.000	79.000	84.000	12	12	12
Nederlandse Toer Fiets Unie	77.000	78.000	74.000	13	13	15
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	72.000	68.000	64.000	14	15	17
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	71.000	73.000	81.000	15	14	14
Nederlandse Basketball Bond	60.000	56.000	51.000	16	16	20
Nederlandse Ski Vereniging	53.000	54.000	67.000	17	17	16
Nederlands Handbal Verbond	51.000	51.000	53.000	18	19	19
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	46.000	42.000	40.000	19	22	22
Koninklijke Nederlandse Roeibond	42.000	45.000	35.000	20	20	25
Judo Bond Nederland	42.000	40.000	49.000	21	23	21
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	40.000	42.000	55.000	22	21	18
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	39.000	39.000	37.000	23	24	24
Badminton Nederland	38.000	37.000	38.000	24	25	23
Koninklijke Wandel Bond Nederland	38.000	52.000	82.000	25	18	13

Sportbond	Lidmaat- schappen 2023	Lidmaat- schappen 2022	Lidmaat- schappen 2018	RANK Lidm. 2023	RANK Lidm. 2022	RANK Lidm. 2018
Nederlandse Tafeltennisbond	28.000	27.000	27.000	26	26	29
Nederlandse Darts Bond	26.000	26.000	31.000	27	27	27
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	24.000	23.000	31.000	28	28	26
Reddingsbrigade Nederland	21.000	21.000	22.000	29	31	31
Koninklijke Nederlandse Schaakbond	20.000	20.000	24.000	30	32	30
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	19.000	20.000	20.000	31	33	32
Rugby Nederland	18.000	17.000	16.000	32	34	34
Survivalrun Bond Nederland	16.000	22.000	14.000	33	29	36
Nederlandse Jeu de Boules Bond	14.000	14.000	16.000	34	36	33
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.000	14.000	14.000	35	35	35
Nederlandse Onderwatersport Bond	13.000	13.000	14.000	36	37	37
Nederlandse Triathlon Bond	11.000	21.000	28.000	37	30	28
Knac Nationale Autosport Federatie	10.000	11.000	10.000	38	38	40
Koninklijke HandboogSport Nederland	10.000	10.000	10.000	39	41	39
Koninklijke Nederlandse Kaatsbond	10.000	10.000	11.000	40	40	38
Nederlandse Bowling Federatie	9.000	9.000	10.000	41	42	41
Squash Bond Nederland	8.000	7.000	7.000	42	44	45
Karate-Do Bond Nederland	8.000	8.000	9.000	43	43	42
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	7.000	7.000	8.000	44	45	43
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	6.000	5.000	5.000	45	47	49
Nederlandse Boksbond	6.000	10.000	8.000	46	39	44
IJshockey Nederland	5.000	5.000	6.000	47	46	47
Koninklijke Nederlandse Krachtsport- en Fitnessbond	5.000	3.000	7.000	48	50	46
Taekwondo Bond Nederland	4.000	4.000	6.000	49	48	48
Koninklijke Nederlandse Dambond	3.000	3.000	4.000	50	49	50

Sportbond	Lidmaat- schappen 2023	Lidmaat- schappen 2022	Lidmaat- schappen 2018	RANK Lidm. 2023	RANK Lidm. 2022	RANK Lidm. 2018
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.000	3.000	3.000	51	52	53
Nederlandse Klootschietbond	3.000	3.000	3.000	52	51	52
Aikido Bond Nederland	2.000	2.000	3.000	53	53	54
American Football Bond Nederland	2.000	2.000	2.000	54	56	56
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	2.000	2.000	4.000	55	54	51
Nederlandse Frisbee Bond	2.000	2.000	2.000	56	55	57
Nederlandse Algemene Danssport Bond	2.000	1.000	1.000	57	60	59
Nederlandse Kruisboog Bond	1.000	1.000	3.000	58	57	55
Skateboard Federatie Nederland	1.000	800		59	63	74
Nederlandse Beugel Bond	1.000	1.000	1.000	60	58	61
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	1.000	1.000	1.000	61	59	60
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	900	1.000	1.000	62	61	58
Holland Surfing Association	900	800	600	63	64	66
Algemene Nederlandse Sjoelbond	800	800	1.000	64	65	62
Nederlandse Rollersports Bond	700	700	700	65	66	65
Nederlandse Lacrosse Bond	600	1.000	1.000	66	62	63
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	500	600	900	67	67	64
Koninklijke Nederlandsche Kolfbond	500	500	500	68	68	67
Nederlandse Gewichtheef Bond	500	400		69	69	74
Nederlandse Go Bond	400	400	500	70	70	68
Nederlandse Minigolf Bond	400	400	400	71	71	69
Nederlandse Draken Boot Federatie	300	300	400	72	72	71
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	300	300	400	73	73	70
Nederlandse Curling Bond	200	100	200	74	74	72
Bob en Slee Bond Nederland	60	50	60	75	75	73
Gehandicaptensport Nederland				76	76	74
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie				76	76	74
Totaal	5.192.000	5.170.000	5.149.000			

Bijlage 6: Verdeling lidmaatschappen naar type sport

Sporttype	Sportbond	Jongens	Jongens	Jongens	Meisjes	Meisjes	Meisjes	Mannen	Mannen	Mannen	Vrouwen	Vrouwen	Vrouwen
		< 19 jaar 2023	< 19 jaar 2022	< 19 jaar 2018	< 19 jaar 2023	< 19 jaar 2022	< 19 jaar 2018	> 18 jaar 2023	> 18 jaar 2022	> 18 jaar 2018	> 18 jaar 2023	> 18 jaar 2022	> 18 jaar 2018
Individuele Sporten	Aikido Bond Nederland	400	500	700	200	300	400	1.000	1.000	1.000	300	300	400
Individuele Sporten	Algemene Nederlandse Sjoelbond	10	0	10	0	0	10	400	400	600	300	300	500
Teamsporten	American Football Bond Nederland	400	500	500	60	50	70	1.000	1.000	1.000	100	100	90
Individuele Sporten	Badminton Nederland	6.000	6.000	6.000	5.000	5.000	6.000	17.000	17.000	16.000	10.000	10.000	10.000
Individuele Sporten	Bob en Slee Bond Nederland	0	0	0	0	0	40	30	50	10	10	10	
Individuele Sporten	Federatie Oosterse Gevechtkunsten	700	900	2.000	300	400	700	4.000	4.000	4.000	1.000	1.000	1.000
Individuele Sporten	Gehandicaptensport Nederland												
Individuele Sporten	Holland Surfing Association	60	60	50	20	20	20	600	500	500	200	200	100
Teamsporten	IJshockey Nederland	1.000	1.000	1.000	300	300	200	3.000	3.000	4.000	500	500	500
Individuele Sporten	Judo Bond Nederland	21.000	20.000	27.000	7.000	6.000	8.000	11.000	11.000	12.000	3.000	2.000	2.000
Semi-individuele sporten	Karate-Do Bond Nederland	2.000	2.000	2.000	1.000	1.000	1.000	3.000	3.000	3.000	1.000	1.000	1.000
Individuele Sporten	Knac Nationale Autosport Federatie	800	2.000	700	100	200	100	8.000	8.000	8.000	1.000	1.000	800
Teamsporten	Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	13.000	13.000	14.000	24.000	23.000	26.000	21.000	21.000	22.000	23.000	22.000	23.000
Individuele Sporten	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	6.000	8.000	11.000	5.000	7.000	8.000	46.000	44.000	48.000	11.000	10.000	10.000
Individuele Sporten	Koninklijke HandboogSport Nederland	1.000	1.000	2.000	700	600	800	6.000	6.000	6.000	2.000	2.000	2.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	10	10	70	10	10	30	1.000	1.000	2.000	700	900	1.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Kolfbond				0			400	300	300	200	200	200
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club							300	300	300	60	40	30
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	6.000	6.000	6.000	12.000	11.000	9.000	18.000	16.000	17.000	10.000	9.000	8.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	8.000	8.000	8.000	2.000	2.000	2.000	24.000	24.000	23.000	4.000	4.000	3.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	1.000	1.000	1.000	400	400	400	1.000	1.000	1.000	400	300	400
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Atletiekunie	18.000	19.000	21.000	17.000	18.000	19.000	44.000	45.000	49.000	38.000	38.000	46.000
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	5.000	6.000	6.000	2.000	2.000	2.000	9.000	9.000	9.000	3.000	3.000	3.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	80	70	200	0	10	30	23.000	21.000	29.000	1.000	1.000	2.000
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	1.000	1.000	1.000	100		200	4.000	4.000	3.000	200	20	200
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Dambond	400	300	400	100	90	100	3.000	3.000	3.000	100	100	90
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	7.000	8.000	7.000	3.000	3.000	3.000	284.000	284.000	249.000	136.000	140.000	121.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	38.000	42.000	49.000	166.000	161.000	177.000	9.000	9.000	11.000	42.000	44.000	55.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	3.000	3.000	4.000	51.000	53.000	58.000	13.000	14.000	20.000	66.000	68.000	79.000
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	47.000	44.000	53.000	110.000	104.000	118.000	46.000	39.000	45.000	58.000	45.000	44.000
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Kaatsbond	1.000	1.000	2.000	1.000	1.000	1.000	5.000	5.000	6.000	2.000	2.000	2.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	4.000	4.000	5.000	4.000	4.000	4.000	39.000	37.000	34.000	24.000	23.000	20.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Krachtsport- en Fitnessbond	300	100	100	80	30	60	3.000	2.000	4.000	1.000	800	3.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	59.000	60.000	59.000	44.000	47.000	48.000	308.000	289.000	243.000	238.000	235.000	208.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	3.000	3.000	4.000	400	400	500	32.000	34.000	45.000	3.000	3.000	5.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Roeibond	1.000	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000	19.000	20.000	16.000	21.000	22.000	17.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Schaakbond	6.000	6.000	8.000	1.000	1.000	2.000	12.000	12.000	13.000	500	500	500
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie												
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	400	400	600	70	80	100	12.000	13.000	12.000	1.000	1.000	1.000

Sporttype	Sportbond	Jongens	Jongens	Jongens	Meisjes	Meisjes	Meisjes	Mannen	Mannen	Mannen	Vrouwen	Vrouwen	Vrouwen
		< 19 jaar 2023	< 19 jaar 2022	< 19 jaar 2018	< 19 jaar 2023	< 19 jaar 2022	< 19 jaar 2018	> 18 jaar 2023	> 18 jaar 2022	> 18 jaar 2018	> 18 jaar 2023	> 18 jaar 2022	> 18 jaar 2018
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	460.000	445.000	488.000	91.000	91.000	92.000	585.000	602.000	563.000	82.000	81.000	67.000
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Zwembond	28.000	28.000	41.000	30.000	30.000	44.000	35.000	34.000	38.000	32.000	30.000	35.000
Individuele Sporten	Koninklijke Wandel Bond Nederland	100	200	7.000	100	200	8.000	17.000	22.000	27.000	21.000	29.000	37.000
Teamsporten	Nederlands Handbal Verbond	6.000	6.000	6.000	19.000	19.000	21.000	9.000	9.000	10.000	16.000	17.000	16.000
Individuele Sporten	Nederlandse Algemene Danssport Bond	70	40	40	100	70	50	600	400	500	900	500	600
Teamsporten	Nederlandse Basketball Bond	25.000	23.000	18.000	8.000	8.000	7.000	20.000	19.000	20.000	7.000	7.000	7.000
Individuele Sporten	Nederlandse Beugel Bond	10	10	20	10	0	0	900	1.000	1.000	100	200	200
Individuele Sporten	Nederlandse Boksbond	600	1.000	1.000	100	300	400	4.000	6.000	5.000	1.000	2.000	1.000
Individuele Sporten	Nederlandse Bowling Federatie	400	300	500	100	100	200	6.000	6.000	6.000	2.000	2.000	2.000
Teamsporten	Nederlandse Bridge Bond	100	100	90	50	70	40	36.000	39.000	47.000	49.000	52.000	67.000
Teamsporten	Nederlandse Curling Bond	0	0	20	10	10	10	80	70	100	40	40	40
Individuele Sporten	Nederlandse Darts Bond	300	200	400	20	20	40	24.000	23.000	28.000	2.000	2.000	2.000
Teamsporten	Nederlandse Draken Boot Federatie	10	20	20	10	10	20	200	200	200	100	100	100
Teamsporten	Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	200	300	400	100	100	200	400	400	400	200	200	200
Teamsporten	Nederlandse Frisbee Bond	100	100	300	40	60	100	1.000	1.000	900	400	400	400
Individuele Sporten	Nederlandse Gewichtheft Bond	30	20		20	10		200	200		200	200	
Individuele Sporten	Nederlandse Go Bond	10	10	20	0	0	0	400	400	400	30	40	40
Individuele Sporten	Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond		0	0	0	0	0	300	300	500	200	200	400
Individuele Sporten	Nederlandse Jeu de Boules Bond	60	60	80	30	30	40	9.000	9.000	10.000	6.000	5.000	6.000
Individuele Sporten	Nederlandse Klootschietbond	200	300	400	60	70	100	2.000	2.000	2.000	400	400	400
Individuele Sporten	Nederlandse Kruisboog Bond	0	10	20	0	0	10	800	900	2.000	300	300	700
Teamsporten	Nederlandse Lacrosse Bond	30	40	70	20	30	60	300	400	300	300	500	500
Individuele Sporten	Nederlandse Minigolf Bond	0	0	10	0	0	10	200	300	300	100	100	100
Individuele Sporten	Nederlandse Onderwatersport Bond	700	700	700	400	400	500	9.000	9.000	9.000	3.000	3.000	3.000
Teamsporten	Nederlandse Rollersports Bond	40	40	40	500	400	400	70	90	70	90	100	200
Individuele Sporten	Nederlandse Ski Vereniging	5.000	5.000	4.000	6.000	5.000	4.000	24.000	23.000	32.000	17.000	19.000	26.000
Individuele Sporten	Nederlandse Tafeltennisbond	4.000	4.000	5.000	1.000	1.000	1.000	19.000	18.000	17.000	4.000	4.000	3.000
Individuele Sporten	Nederlandse Toer Fiets Unie	2.000	2.000	2.000	300	400	400	65.000	65.000	62.000	10.000	10.000	9.000
Individuele Sporten	Nederlandse Triathlon Bond	200	700	700	200	400	500	7.000	14.000	19.000	3.000	6.000	7.000
Teamsporten	Nederlandse Volleybalbond	8.000	7.000	9.000	31.000	31.000	40.000	28.000	28.000	30.000	36.000	37.000	37.000
Individuele Sporten	Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	100	100	100	70	80	60	600	600	800	100	100	100
Teamsporten	Reddingsbrigade Nederland	5.000	5.000	6.000	5.000	5.000	6.000	5.000	6.000	6.000	4.000	4.000	4.000
Teamsporten	Rugby Nederland	8.000	7.000	7.000	900	800	800	8.000	7.000	7.000	2.000	2.000	1.000
Individuele Sporten	Skateboard Federatie Nederland	700	600		200	200		20	20		0	0	
Individuele Sporten	Sportvisserij Nederland	62.000	62.000	46.000	4.000	5.000	3.000	621.000	607.000	492.000	35.000	34.000	25.000
Individuele Sporten	Squash Bond Nederland	600	200	200	200	70	80	6.000	6.000	5.000	1.000	1.000	1.000
Individuele Sporten	Survivalrun Bond Nederland	3.000	4.000	3.000	2.000	3.000	2.000	7.000	10.000	7.000	3.000	5.000	3.000
Individuele Sporten	Taekwondo Bond Nederland	1.000	1.000	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	500	500	500
Totaal		886.000	878.000	954.000	661.000	655.000	728.000	2.587.000	2.577.000	2.413.000	1.046.000	1.047.000	1.037.000

Bijlage 7: Aantal verenigingen per sportbond

Sportbond	Verenigingen 2023	Verenigingen 2022	Verenigingen 2021	Verenigingen 2020	Verenigingen 2019	Verenigingen 2018	Verenigingen 2017	Vershil 2023 - 2022
Aikido Bond Nederland	97	97	97	100	103	101	190	0
Algemene Nederlandse Sjoelbond	42	45	53	45	57	61	65	-3
American Football Bond Nederland	21	22	30	22	38	22		-1
Badminton Nederland	448	454	461	483	483	496	502	-6
Bob en Slee Bond Nederland	0	0	0	0	0	0	0	0
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	265	292	260	275	267	265	223	-27
Gehandicaptensport Nederland		163			185		192	-163
Holland Surfing Association	0	0	0	0	0	0	0	0
IJshockey Nederland	40	40	39	41	42	42	42	0
Judo Bond Nederland	514	542	593	639	646	659	665	-28
Karate-Do Bond Nederland	179	169	175	187	196	196	189	10
Knac Nationale Autosport Federatie	106	116	95	95	95	91	93	-10
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	456	460	467	472	480	493	497	-4
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	335	341	349	362	372	375	386	-6
Koninklijke HandboogSport Nederland	216	221	220	222	223	225	225	-5
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	128	142	223	293	294	344	349	-14
Koninklijke Nederlandsche Kolfbond	25	28	29	28	29	29	542	-3
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	117	114	0	1	1	0	1	3
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	637	635	636	635	643	649	652	2
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	229	243	240	236	372	233	221	-14
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	64	65	66	68	67	71	72	-1
Koninklijke Nederlandse Atletiekunie	372	311	422	417	379	388	389	61
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	153	156	158	161	161	162	162	-3
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	1.095	1.069	1.135	1.161	1.193	1.242	1.264	26
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	46	45	45	43	59	46	48	1
Koninklijke Nederlandse Dambond	140	151	155	163		172	167	-11
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	299	269	268	274	306	314	312	30
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	842	849	862	905	932	952	965	-7
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	1.004	1.027	1.055	1.071	1.090	1.122	1.151	-23

Sportbond	Verenigingen 2023	Verenigingen 2022	Verenigingen 2021	Verenigingen 2020	Verenigingen 2019	Verenigingen 2018	Verenigingen 2017	Vershil 2023 - 2022
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	326	325	323	321	323	322	322	1
Koninklijke Nederlandse Kaatsbond	109	109	108	109	110	111	114	0
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	1	1	1	1	1	1	1	0
Koninklijke Nederlandse Krachtsport- en Fitnessbond	125	107	101	79	75	77	74	18
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	1.707	1.691	1.668	1.645	1.653	1.657	1.662	16
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	232	239	249	256	261	269	264	-7
Koninklijke Nederlandse Roeibond	124	124	123	123	122	122	122	0
Koninklijke Nederlandse Schaakbond	395	397	414	421	428	430	427	-2
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	621	626	635	641	645	657	663	-626
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	271	182	186	1	1	1	1	89
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	2.849	2.856	2.880	2.917	2.978	3.019	3.060	-7
Koninklijke Nederlandse Zwembond	405	406	403	422	470	464	464	-1
Koninklijke Wandel Bond Nederland	847	947	980	1.025	1.106	1.140	1.067	-100
Nederlands Handbal Verbond	340	342	365	367	367	367	374	-2
Nederlandse Algemene Danssport Bond	3	3	0	26	25	28	28	0
Nederlandse Basketball Bond	312	308	307	309	319	334	349	4
Nederlandse Beugel Bond	30	32	32	32	32	32	32	-2
Nederlandse Boksbond	126	117	116	118	120	108	116	9
Nederlandse Bowling Federatie	118	123	125	122	100	106	112	-5
Nederlandse Bridge Bond	909	979	999	1.007	1.049	1.075	1.008	-70
Nederlandse Curling Bond	4	4	4	4	4	4	4	0
Nederlandse Darts Bond	26	26	25	25	25	25	25	0
Nederlandse Draken Boot Federatie	11	11	11	12	12	12	10	0
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	23	23	22	22	23	23	23	0
Nederlandse Frisbee Bond	34	37	34	35	35	34	34	-3
Nederlandse Gewichtheff Bond	61	59	52	54				2
Nederlandse Go Bond	11	31	12	28	25	15	15	-20
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	23	26	29	30	30	31	31	-3
Nederlandse Jeu de Boules Bond	166	170	175	178	185	189	193	-4

Sportbond	Verenigingen 2023	Verenigingen 2022	Verenigingen 2021	Verenigingen 2020	Verenigingen 2019	Verenigingen 2018	Verenigingen 2017	Vershil 2023 - 2022
Nederlandse Klootschietbond	56	57	65	64	65	65	67	-1
Nederlandse Kruisboog Bond	38	35	35	34	54	54	56	3
Nederlandse Lacrosse Bond	16	16	16	14	15	14	13	0
Nederlandse Minigolf Bond	22	23	26	26	27	27	27	-1
Nederlandse Onderwatersport Bond	226	242	257	258	267	265	269	-16
Nederlandse Rollersports Bond	15	15	15	18	18	18	19	0
Nederlandse Ski Vereniging	54	55	57	58	59	56	59	-1
Nederlandse Tafeltennisbond	487	511	504	515	529	539	537	-24
Nederlandse Toer Fiets Unie	538	533	529	535	528	520	514	5
Nederlandse Triathlon Bond	127	128	134	135	139	133	132	-1
Nederlandse Volleybalbond	952	953	981	981	981	1.008	1.020	-1
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	17	17	21	21	22	29	29	0
Reddingsbrigade Nederland	148	150	154	157	158	161	163	-2
Rugby Nederland	98	98	96	95	93	90	86	0
Skateboard Federatie Nederland	10	0	0	17	0			10
Sportvisserij Nederland	710	726	737	748	769	783	803	-16
Squash Bond Nederland	59	69	70	68	65	80	82	-10
Survivalrun Bond Nederland	132	129	126	123	111	94	81	3
Taekwondo Bond Nederland	135	135	140	142	146	147	147	0
Totaal	21.919	22.259	21.840	22.097	23.283	23.486	24.263	-961

Bijlage 8: Absolute ontwikkeling leden

Sportbond	Leden 2023	Leden 2022	Leden 2018	Vershil leden 2023 - 2022	Vershil leden 2023 - 2018
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.208.000	1.182.000	1.197.000	26.000	11.000
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	616.000	602.000	537.000	14.000	79.000
Sportvisserij Nederland	586.000	590.000	505.000	-3.000	81.000
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	427.000	432.000	367.000	-5.000	59.000
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	252.000	228.000	250.000	23.000	1.000
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	236.000	233.000	277.000	3.000	-41.000
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	131.000	135.000	150.000	-5.000	-19.000
Koninklijke Nederlandse Zwembond	118.000	116.000	144.000	3.000	-25.000
Koninklijke Nederlandse Atletiekunie	116.000	118.000	133.000	-2.000	-17.000
Nederlandse Volleybalbond	102.000	102.000	115.000	500	-13.000
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	80.000	78.000	84.000	1.000	-4.000
Nederlandse Toer Fiets Unie	77.000	77.000	74.000	-500	3.000
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging	72.000	68.000	64.000	3.000	8.000
Nederlandse Bridge Bond	66.000	68.000	90.000	-2.000	-23.000
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	64.000	68.000	76.000	-4.000	-12.000
Nederlandse Basketball Bond	56.000	52.000	47.000	4.000	9.000
Nederlandse Ski Vereniging	52.000	53.000	66.000	-600	-13.000
Nederlands Handbal Verbond	51.000	50.000	53.000	40	-2.000
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	43.000	41.000	40.000	1.000	3.000
Koninklijke Nederlandse Roeibond	41.000	44.000	35.000	-3.000	6.000
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	39.000	41.000	54.000	-2.000	-15.000
Judo Bond Nederland	38.000	37.000	45.000	1.000	-7.000
Badminton Nederland	37.000	36.000	37.000	700	-300
Koninklijke Wandel Bond Nederland	37.000	50.000	78.000	-13.000	-40.000
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	34.000	34.000	36.000	500	-2.000

Sportbond	Leden 2023	Leden 2022	Leden 2018	Vershil leden 2023 - 2022	Vershil leden 2023 - 2018
Nederlandse Darts Bond	26.000	26.000	31.000	400	-5.000
Nederlandse Tafeltennisbond	26.000	25.000	25.000	800	900
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	21.000	20.000	25.000	900	-4.000
Reddingsbrigade Nederland	20.000	21.000	22.000	-70	-1.000
Koninklijke Nederlandse Schaakbond	19.000	19.000	22.000	-300	-3.000
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	18.000	19.000	19.000	-600	-900
Rugby Nederland	18.000	17.000	16.000	1.000	2.000
Survivalrun Bond Nederland	15.000	22.000	14.000	-6.000	2.000
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.000	14.000	14.000	-600	-600
Nederlandse Jeu de Boules Bond	14.000	14.000	16.000	100	-2.000
Nederlandse Onderwatersport Bond	13.000	13.000	13.000	100	60
Nederlandse Triathlon Bond	11.000	21.000	27.000	-11.000	-17.000
Koninklijke HandboogSport Nederland	10.000	9.000	10.000	400	-300
Knac Nationale Autosport Federatie	9.000	8.000	8.000	300	700
Koninklijke Nederlandse Kaatsbond	9.000	9.000	11.000	300	-1.000
Karate-Do Bond Nederland	8.000	8.000	8.000	90	-600
Squash Bond Nederland	8.000	7.000	7.000	700	1.000
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	7.000	7.000	8.000	-200	-1.000
Nederlandse Bowling Federatie	7.000	7.000	9.000	20	-2.000
Nederlandse Boksbond	6.000	10.000	8.000	-5.000	-2.000
IJshockey Nederland	5.000	5.000	6.000	-30	-900
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	5.000	5.000	5.000	700	700
Koninklijke Nederlandse Krachtsport- en Fitnessbond	5.000	3.000	7.000	2.000	-2.000
Taekwondo Bond Nederland	4.000	4.000	6.000	100	-1.000
Koninklijke Nederlandse Dambond	3.000	3.000	4.000	100	-500

Sportbond	Leden 2023	Leden 2022	Leden 2018	Vershil leden 2023 - 2022	Vershil leden 2023 - 2018
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.000	3.000	3.000	100	-300
Nederlandse Klootschietbond	3.000	3.000	3.000	-70	-400
Aikido Bond Nederland	2.000	2.000	3.000	-200	-700
American Football Bond Nederland	2.000	1.000	2.000	200	-70
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	2.000	2.000	3.000	-300	-1.000
Nederlandse Algemene Danssport Bond	2.000	1.000	1.000	600	400
Nederlandse Frisbee Bond	2.000	2.000	2.000	-60	200
Nederlandse Beugel Bond	1.000	1.000	1.000	-50	-100
Nederlandse Kruisboog Bond	1.000	1.000	2.000	-100	-1.000
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	1.000	1.000	1.000	-50	-200
Holland Surfing Association	900	800	600	100	300
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	900	1.000	1.000	-90	-300
Algemene Nederlandse Sjoelbond	800	800	1.000	0	-300
Skateboard Federatie Nederland	800	700		100	
Nederlandse Rollersports Bond	700	700	700	-40	-40
Nederlandse Lacrosse Bond	600	1.000	900	-400	-300
Koninklijke Nederlandsche Kolfbond	500	500	500	10	0
Nederlandse Gewichtheff Bond	500	400		20	
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	500	600	900	-100	-400
Nederlandse Go Bond	400	400	500	-10	-80
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	300	300	400	40	-30
Nederlandse Draken Boot Federatie	300	300	400	30	-10
Nederlandse Minigolf Bond	300	400	400	-20	-100
Nederlandse Curling Bond	200	100	200	20	-10
Bob en Slee Bond Nederland	60	50	60	10	-10
Gehandicaptensport Nederland					
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie					
Totaal	4.305.000	4.266.000	4.316.000	39.000	-11.000

zo sport Nederland

Belangrijkste trends en ontwikkelingen in sportdeelname 2023

Colofon

Uitgave

NOC*NSF

Afdeling Sportparticipatie

Postbus 302

6800 AH, Arnhem

026- 4834400

www.nocnsf.nl

Deze publicatie kan worden gedownload via de website van NOC*NSF.

Rabobank

